The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. ĶEZBERS, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA.
SATURDAY, AUGUST 4, 1962.

LATVIJA
AMERIKĀ

Nr. 61. SESTDIEN, 1962. GADA 4. AUGUSTĀ. 12. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ontario, Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001.
Nujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikagas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA. Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

P. Dreimanis

PĀRMŪŽU VĒRTĪBAS

Ikviena tauta, apmierinot savas vajadzības un intereses, izveido zināmu dzīves iekārtu. Tā pamazām pārveidojas, kad tauta rada jaunas atziņas un tās realizē darbos un sadzīvē. Katra jaunā paaudze kaut ko pārgroza vai apmaina veco pret viņas izveidotiem jauniem noteikumiem, kas labāk atbilst attiecīgam darbam vai visai dzīves iekārtai. Ar laiku tomēr izkristallizējas tādas vērtības, kas paliek negrozītas vai tikai nedaudz pārveidojas jaunāko laiku garā. Tās varētu saukt par pārmūžu vērtībām, kuŗas tauta saglabājusi līdz mūsu dienām, īpaši tur, kur viņas rakstītas.

Isā apcerējumā nav iespējams izlobīt un raksturot visas pārmūžu vērtības. Tomēr apgalvojumu pamatojumam jāmin dažas no tām. Ir vērtības, kuŗas grūti novērot un raksturot, bet tās mājo tautas locekļos un seko paaudzei pēc paaudzes. Tāds, piemēram, ir tautas gars, ko komponists Jāzeps Vītols ir paudis savās studiju laika kompozicijās, nezinādams, ka tas ir latvisks. Vai nu apzinīgi, vai neapzinīgi, arī citi latviešu komponisti un pārējie mākslinieki kā arī visi tautieši zināmā mērā ir atraduši šī gara ietekmē. Tāpēc tam, bez šaubām, ir sava nozīme tautas kultūras veidošanā.

Par tādu pašu vērtību jāatzīst arī latviešu cenšanās pēc izglītības un vēlēšanās sasniegt arvien augstāku tās pakāpi. Kā dzimtenes, tā trimdas jaunieši nedomā un nezina, ka viņos ir tāda tieksme, tomēr, ar maziem izņēmumiem, viņi ļoti labi mācās un cenšas izglītoties pēc iespējas tālāk un tālāk, reizēm pat darot pāri savai veselībai. Šo tieksmi, tāpat kā tautas garu, grūti neatzīt latvju tautā, lai gan konkretizēt tos neiespējams; un latviešu darbos šim garam un tieksmei ir sava paliekama vērtība.

Vislabāk vērojamas tās pārmūžu vērtības, kuŗas gandrīz katram novērotājam duŗas acīs. Tās galvenokārt atzīmētas un raksturotas tautas tradicijās, bet savā vairumā nav atmestas arī mūsu dienās ;dažas no tām gan ir nedaudz pārveidotas turpmākos gadu simteņos. Šis tradicijas aplūkotas daudzos apcerējumos, kas pievienoti tautas dziesmu, pasaku, mīklu, sakāmvārdu izdevumiem. Tāpēc nav vajadzīgs daudzpusīgs apcerējums par tām. Iespējams apmierināties ar raksturīgo vērtību minējumu.

Tādas ir latviešu tautas dziesmas un dziedāšana. Tautas dziesmas raksturīgas ar savu daudzpusīgo saturu, valodu un dzejisko izteiksmi. Tas ir avots valodniekiem un dzejniekiem pētījumiem, sekmējot latviešu valodas attīstību un dzejas darbus. Daudzām dziesmām ir sava meldija, ko tautieši pazīst un parasti dzied, koŗu un solistu dziedāšanai. Bez tam šīs meldijas ir izmantotas komponistu lielākos darbos. Tautas dziesmas un to dziedāšana ir visietekmīgākais līdzeklis latviešu gara attīstībai un saglabāšanai. Dziedot un klausoties tautas dziesmas, latvieši neapzinīgi saplūst vienā nedalāmā nacionālā vienībā. Tās ir neapšaubāmas latviskās pārmūžu vērtības.

Ne mazāk iespaidīgi ir Jāņi ar savām paražām un ligošanu. Tie ir latviskās dzīves demonstrējums kā avots, kas izraisa pierādījumus tautas novērošanas spējām, auglības kāpināšanas un vispār attēlošanas mākai, priekam un līksmībai vislielākās auglības laikā. Viss tas savijas pārdzīvojumu veselumā un dziļi ietekmē tautas locekļus. Šo svētku paražas, kas tagad vēl nav atmestas ,ir pārmūžu vērtības.

Arī citu svētku un godu paražām ir līdzīga vērtība, tikai tās nav tik plaši izplatītas tautā un retāk tiek ievērotas.

Latviešu darba tikums lika ārzemniekiem ar izbrīnu vērot tautas sasniegumus brīvvalsts laikā un trimdā dara godu kā darba darītājiem, tā viņu tautai. Arī nebrīvības gadu simteņos zemes kultūras līmenis turējās ne ar muižnieku, bet gan ar latviešu darbu .Tāpēc šim tikumam ir bijusi nozīme kā pagātnē, tā arī tagadnē. Tas nepārprotami ir pārmūžu vērtība. Arī vecāku godāšana, vispār vecāku cilvēku cienīšana, sirdsšķīstība un

Jaunatnes diskusiju „panēlis"" draudzības dienās. Pirmajā rindā no kreisās: D. Treijere, V. Gulēns, V. Rituma un D. Freimane. Otrā rindā: M. Zandbergs, L.Zandbergs un P.Steinbachs. J. Ligera uzņ.

Komūnisma noriets Ķīnā

NEVEIKSMJU GADI PĀRSTEIDZ ĶĪNIEŠU KOMŪNISTUS NESAGATAVOTUS. NEATKARĪGAI ALŽĪRIJAI VĒL VIENMĒR DRAUD PILSOŅU KARŠ. PREZIDENTS DE GOLLS DRAUD AR IEJAUKŠANOS. TĀLEJOŠAS PĀRMAIŅAS SAV. VALSTU MILITĀRĀ VADĪBĀ.

LIELAIS LĒCIENS SMAGI KRĪT

Staļina sapnis, ka komūnistu Ķīna izveidosies spēcīgā sabiedrotā, kas palīdzēs Maskavas vadītai internacionālei iekarot pasauli, Maocetunga sapnis, ka komūnistu Ķīna izveidosies par spēcīgu rūpniecības un militāru valsti, norakstāmi zaudējumos.

Bija laiks, kad ar brutālu varu, iedzīvotāju naīvitāti ,gadiem ilgu trūkumu un solījumiem uz labāku nākotni komūnisti patiesi pārvaldīja skaitliski neapzināmos ķiniešu miļjonus. Bija laiks, kad liels iedzīvotāju procents ticēja lēcienam uz priekšu. Bet ne vairs 1962. gadā, kad Ķīnā valda rūpniecības krize, pārtikas trūkums un dzīrēļīgas ausis klausās Čangkaišeka invāzijas solījumos.

Kādreiz ķiniešu ticēja komūnismam. Šodien ķiniešu saprot, ka pār viņiem valda viena no tām diktātūrām, kas viņus turējuši badā un nabadzībā gadu tūkstošiem.

Lietpratēji Ķīnas jautājumos apgalvo, ka komūnisti savu varu pilnīgi zaudējuši. Tiklīdz pienāks diena, kad iedzīvotāju masas būs pārcietušas terrora draudu bailes, Pekingas valdībai pienāks dabīgas un ilgi pelnītas beigas.

Daļēji Hongkonga Tālos Austrumos ir tas pats, kas Rietumberlīne Eiropā. Bēgļu izlase uz Hongkongu jau ilgāku laiku ir kļuvusi tāda, kas liecina, ka nebēg vairs tikai badu cietušie, intelektuāļi vai vidusšķiras pilsoņi. Uz Hongkongu, tāpat portugāļu Makao bēg visi, kas vien zina atrast ceļu. Bēgļu skaita līkne kļūs arvienu augstāka. Ķīnas cietzemē neapmierinātība lielāka. Liekas, ka ģeneralissīms Čangkaišeks patiesi ir izvēlējies pareizo laiku, lai draudētu Pekingai.

NACIONĀLISMS PRET NACIONĀLISMU

Pirms septiņiem gadiem Alžīrijas moslemi apvienojās, lai cīnītos pret Franciju par Alžīrijas neatkarību. Šodien šī cīņa ir uzvarēta, bet radusies jauna, tikpat nopietna problēma kā Francijas virskundzības apkaŗošanā — savstarpējās politiskās problēmas.

Pēc vairāk kā mēnešu ilgām domstarpībām Alžīrijas politiskās partijas līdz šim pratušas izvairities no atklāta pilsoņu kaŗa. Bet ne no šāda pilsoņu kaŗa briesmām. Vicepremjērs Ben Bella, kas sola apmēram tādu pašu platformu kā ministru prezidents Ben Kedda — ar vienīgo starpību nākotnes attieksmē pret Franciju, vervē kādreiz vienoto Alžīrijas militārismu savu ideju atbalstīšanai neatkarīgā Alžīrijā. Kreisā Ben Bellas un liberālā Ben Keddas starpā domstarpības sasniegušas tādu aizdegtas pulvermucas degļa fāzi, ka ar iejaukšanos draud Alžīrijas miera vadītājs Francijas prezidents de Golls.

EIROPIEŠU SKAITS ALŽĪRIJĀ MAZINĀS

Bailes no Alžīrijas nacionālistu represijām kopš pamiera parakstīšanas eiropiešu kolonistu skaitu samazinājušas turpat par vienu trešo daļu .Katru dienu Alžīriju atstāj ap 3000 kolonistu.

dabūjami „remontu dēļ" un oficiālā somu jaunatnes apvienība. tāpat studenti festivālā nepiedalās.

Bet Maskava zina, ko viņa var. Spiediens uz valdību bija pietiekams, lai tā piekāptos. Tā vismaz ārēji — valdība aicinājā somus savaldīties, un festivāla dalībnieki ieradās.

Tad somi sāka demonstrācijas, kas atgādināja nemierus. Vairākas dienas no vietas (līdz 5.000 lielā skaitā) tie demonstrēja pret komūnistu mēģinājumu rādīt, it kā arī somi festivālā būtu klāt. Policija lietoja nūjas, asaru bumbas un arestus, lai jaunos somus savaldītu. Liktos — pietiekami skaidra aina — kur somi stāv. Bet kāda Toronto avīze rakstīja, ka „festivāls visumā norit draudzīgā atmosfairā" un ka „daži ekstrēmisti" mēģinājuši celt nekārtības.

V. Upe

9. augusts Kanadā ir svinama diena — Civic Holiday.

Iestādes un bankas šajā dienā ir slēgtas.

SESTIES TRIUMFA RATOS VĒL DAUDZ PAR AGRU

MEKMILLENA VALDĪBAI IZTEIKTĀ UZTICĪBA. BET VAI PIETEIKTIE JAUNUMI GLĀBS PAŠU PARTIJU?

(VESTULE NO ANGLIJAS).

(A. P.) Ar nepacietību, un dažās labās aprindās arī ar nervozitāti, gaidītās debates par sociālistu iesniegto neuzticības formulu parlamentā nu jau pārdzīvotas un intensīvās kabineta maiņās, kā arī turpmākās politikas nospraušanā aizņemtais premjērs Mekmillens var atkal vieglāk uzelpot: — ar 351 pret 253 balsīm parlaments viņa valdībai izteicis pilnīgu uzticību, un sociālistu sapnis par parlamenta tūlītēju atlaišanu un jaunām vēlēšanām ar to uzskatāms par izsapņotu. Atliek vien gaidīt, kad izbeigsies līdzšinējā parlamenta normālais dzīves laiks, kas ir vēl turpat 18 mēnešu.

Tomēr par visai spožu šo uzvaru negribētos nosaukt. Aprindas, uz kuŗām premjērs lika cerības, ka tās pievienosies un apsveiks viņa pieteiktos jaunumus (it sevišķi tas sakāms par arodbiedrību apvienību), jau dienu pēc premjēra uzstāšanās parlamentā šos jaunumus noraidīja, jo uzskata, ka tie kvalificējami kā „tie paši vecie vēži citā kultē".

Pie svarīgākiem premjēra pieteiktiem jaunumiem jāpieskaita paziņojums, ka valdība paredzējusi nodibināt pastāvīgu tautas ienākumu pētīšanas biroju ("National incomes commission, sasināmā NIC's), un ziņa, ka iesniegs parlamentam likumprojektu par patērētāju interešu aizstāvēšanu, kas tos pasargās no pārāk lielas peļņas kāriem „ierāvējiem" un garantēs pārdodamās preces pareizo svaru. Bez tam premjērs pieteica arī dažus jaunus aizsardzības soļus pret lielu monopolu dibinātājiem, aicināja darba devējus sniegt strādājošiem lielāku drošības sajūtu un atlaišanas gadījumos viņus materiāli kompensēt. Līdzīgā plāksnē vērtējams arī aicinājums uzlabot darba apstākļus iestādēs un privātos uzņēmumos, kā arī paredzamie uzlabojumi jauniešu izglītošanā un apmācībā rūpniecības darbam. Šie ir galvenie pieturas punkti, kam valdība sociālās piegriezt nopietnāko vērību atlikušajā darba periodā.

Kas attiecas uz NIC'a nodibināšanu, tad to varētu atzīmēt kā valdības atbildi uz viņai jo bieži adresētiem pārmetumiem par vadlīniju trūkumu darba cilvēku taisnīgai atalgošanai. It sevišķi tas skaŗ tādas strādājošo aprindas, kas līdz šim bijušas atstātas novārtā, jo tām vai nu trūkst stiprākas aizmugures, vai arī viņu specifiskais darbs, kā, piem. žēlsirdīgo māsu darbs, humānu iemeslu dēļ neatļauj iziet cīņā par materiālā stāvokļa uzlabošanu ar streiku. Pēc kāda laikraksta vērtējuma tomēr grūti iedomāties, kā šis īpatnējais jaunais birojs darbosies. Šķiet, ka nekādas lielas varas viņam nebūs un nāksies tik apmierināties ar pajomdošanu un savu ieskatu izteikšanu, kas īsti uzskatāms par taisnīgu atalgojumu, ko saukt par taisnīgu uzņēmumu peļņu un ko par taisnīgām dividendēm. Kāds cits savukārt izsaka šaubas, vai jauniestādījuma vadībai izdosies atrast pietiekami iespaidīgas personas, kas tajā vēlētos kalpot, jo bez šādām „liela kalibra" personībām tam nebūšot nekāda morāliska iespaida. Par visai problēmātisku biroja darbība būtu vērtējama arī tāpēc, ka līdztekus tomēr paliks darbojoties arī līdzšinējā algu jautājumu šķirējtiesas. Tāpat kā līdz šim pastāvēs arī streiku un lokautu draudi. Par lielāko neģāciju tomēr uzskatāma arodbiedrību centrālbiroja jau deklarētā noraidošā nostāja pret jauno iestādījumu. Pēc arodbiedrību ieskatiem birojs nekā jauna nedos.

Arī projekti par patērētāju interešu aizstāvēšanu pagaidām vēl nav sīkāk formulēti, lai par tiem varētu sniegt precīzu ainu un zīlēt, kāds būs to iespaids. Pārējie premjēra plāni jau uzskatāmi par vairāk vai mazāk sekundāras dabas lietām, kas politiskās situācijas maiņā resp. tās uzlabojumā nekādu lielāku iespaidu atstāt nespēs.

Noslēgumam varētu atzīmēt, ka pēc premjēra runas notikuši savstarpēji simpatijas apliecinājumi.

Līdz rudenim kabineta sastāvā „jaunielietās asinis" var likt lietā visas savas spējas un māku partijas stāvokļa uzlabošanai.

TĀS TR MANAS DOMAS:

PIE VIDUSJŪRAS BŪS SARKANO VALSTS...

Pasaule sāk lēnām gatavoties uz jaunu pārsteigumu: Alžīrijas „nacionālisti" sāk pieņemt sarkanu krāsu. Cilvēkiem ar pieredzi jau pirms gada bija puslīdz skaidra Ben Bellas īstā daba, kad Times žurnāls atklāja viņa biografiju: braucienus uz Maskavu, divdomīgās intervijas un komūnistu žargonu, ko viņš lietoja, izsakoties par politiskiem jautājumiem.

Tagad — Alžīrijas oficiālā un revolūcijas spēku vairākuma izraudzītā valdība sāk tēlot Kerenski, bet kreisais mazākums ar sen nospraustu plānu ir jau kopš gadiem iekaŗojis noteikšanu pār revolūcijas kaŗaspēku. Viņiem nav vairākuma tautā vēl tagad, bet uz to kreisie elementi, kā zināms, nekad arī nav cerējuši. Viņi ir reālpolitiki un necenšas pēc tā, ko viņi nevar dabūt.

Bet ar varu var sasniegt visu. Afrikas ziemeļos pie Vidusjūras būs sarkano valsts. Ben Bellas militāristi jau tagad faktiski šo zemi ir okupējuši. Drīz pārveidosies valdība, un Maskavai būs viens sabiedrotais pašos Eiropas vārtos, kāds viņai ir Kubā pie Amerikas vārtiem. Apvienotajās Nācijās sēdēs „neitrālie" alžīrieši, kas vienmēr balsos kopā ar Maskavu.

Ja šodien kādam tas viss vēl liekas kā pareģojums, tad tas ir tik labs pareģojums, ka uz to varētu nopelnīt labu naudu, ja kāds derētu uz pretējo.

U Tans lamājas.

Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs U Tans ir sirsnīgi nodevies Katangas pievienošanai pie Kongo. Tam slepeni pretojas Anglija, Beļģija u. c. Eiropas valstis, par Franciju nemaz nerunājot, bet to ļoti grib panākt Maskava un viņas „neitrālistu" bloks. Var sagaidīt, ka Apv. Nāciju kaŗaspēks atkal sāk šaut Katangā, lai ar varu izvestu to, kas, kā naīvie domā, būtu kārtojams tautas pašnolemšanas ceļā. Bet pašnoteikšanās tiesības sen vairs nav modē, jo tās runā pretī komūnistu un viņu līdzskrējēju plāniem. Lai gan Katangā nav izvarotas balto sievietes, nav atņemta manta, dzīve rit normāli, pagaidvaldības aparāts strādā apmierinoši un Katangas valdība ir noteikti rietumu civilizācijas pusē, viņa tomēr ir ar varu jāpakļauj Kongo valdībai.

Pag. nedēļā U Tans par šo lietu runājis Helsinkos un nosaucis Katangas vaditājus par „klaunu bandu", un viņš nezinot, ko ar tiem iesākt. Īsos vārdos — Ja kādreiz nākotnē Apv. Nācijas nolems, ka Latvijai jāpaliek pie Krievijas, jeb Lietuvai pie Vācijas, tad patriotus, kas tam pretosies, nolamās. Bēdīgi tikai tas, ka, zināmu apstākļu spiesta, šinī netīrajā spēlē piedalās arī Kenedija valdība.

Somi rāda, kur tie stāv.

Helsinkos notiek komūnistu jaunatnes festivāls. Viņi nav tur ielūgti. Patiesībā viņiem pietiekami rupjā veidā somi pateica jau pirms gada, ka šis festivāls Somijā nav vēlams! Viesnīcas, sapuļču zāles un laukumi nebija

28. jūlijā uz 60 mūža gadiem Londonā atskatījās Latvijas nacionālās valdības ārkārtējo pilnvaru nesēja sūtņa Kārļa Zariņa dzīvesbiedre Henriete. Aizvadītajos gados H. Zariņa ir vienmēr bijusi nenogurstoša Latvijas taisnās lietas un mūsu tiesību cīnītāja.

LATVIJA

Nr. 62. SESTDIEN, 1962. GADA 4. AUGUSTĀ.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Atsevišķu numuru maksa: sludinājumu dalā $ 1.60; tekstā $ 3.20 — $ 6.40 par vienu collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskirptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

BLĒŽU NETRŪKST

„Mums vēl arvien sastopamas atsevišķas personas, kas pastrādā noziegumus, pārkāpj sabiedrisko kārtību" — teicis partijas sekretārs M. Gribkovs Rīgā sanāksmē latviešu komūnistu izlasei. Kaut gan šīs runas ievadā partijas sekretārs lielījies, ka — „vislielākais mūsu partijas panākums ir tas, ka tā izaudzinājusi jauno padomju cilvēku . . .", taču sīkāki Ciņa neapraksta jaunais cilvēks, bet gan plaši un gaŗi izklāsta, kādam tam nevajadzētu būt. Lai Latvijā uzturētu kārtību, tad līdzās milicijai un speciālajam čekas karaspēkam vēl darbojoties 34.000 brīvprātīgo kārtības sargu un 2500 biedru tiesu ar 10.000 tiesnešiem, kuŗi izraudzīti no labāko strādnieku vidus. Visam šim aparātam esot rokas pilnas darba, jo kā Gribkovs saka — „Līdz pašam pēdējam laikam daudzi partijas, arodbiedrību un komjaunatnes darbinieki par maz interesējas, ka (strādnieku) kollektīvos audzina cilvēkus, lai noziegumu un disciplīnas pārkāpumu vairs nebūtu." Tātad — ļoti daudzi partijas vīri un komjaunieši neredz, kas notiek. Ja būtu tikai daži „nelabojami" rakstuŗi, tad nevajadzētu rīkot partijas izlases biedru sanāksmēs un šo sanāksmju referātus publicēt presē.

Protams, Gribkovs arī nekluso, kas īsti notiek padomju iestādēs, kolchozos, fabrikās un pat ministrijās un pilsētu izpildkomitejās. Viņš devis padomu: „Jo īpaši nepieciešams nesaudzīgi cīnīties ar kukuļņemšanu un sociālistiskā īpašuma izlaupīšanu. Tautas mantas izlaupīšana un kukuļņemšana bieži vien saistās savā starpā. Dažas atsevišķas morāli pagrimušas amatpersonas par kukuļiem slēpj un cenšas paglābt no atbildības dažādus tumšu darījumu meistarus un blēžus, kas zog tautas mantu. Viņi sāk nodarbību ar šiem blēžiem un nokļūst pagrimuma dumbrājā."

Gribkovs tālāk izklāsta metodes, ar kādām blēži panāk savu. Viņš turpina: „Sociālistiskā īpašuma izlaupītāji un citi noziedznieki izmanto dažādas viltīgas metodes, lai uzpirktu viņiem vajadzīgās amatpersonas. Sākdami ar dažādām sīkām dāvanām, pacienāšanu, kopīgu iedzeršanu, īšu naudas zaudēšanu kāršu spēlē, viņi pakāpeniski ievelk šīs amatpersonas savos tīklos un sagandē morāliski . . . Tomēr daži partijas un padomju organi pietiekami nenovērtēja šī jautājuma sabiedrisko bīstamību..."

Pēc šī konstatējuma Gribkovs atklāj arī, kuŗās padomju iestādēs visvairāk šo „tumšās pagātnes palieku". Viņš saka: „Ne jau viss ir kārtībā . . . republikas vieglās gaļas un piena un vietējās rūpniecības uzņēmumos, celtniecības organizācijās, tirdzniecības ministrijas iestādēs un uzņēmumos, tāpat arī patērētāju biedrību savienības sistēmā. Ar valstij nozagtiem līdzekļiem laupītāji un machinātori iedzīvojas lielā bagātībā, viņi pērk savrupmājas, žūpo, dzīvo amorāli. Lielā mēroga aferistam Miročkinam, bijušam arteļa „Promprodukt" brigadierim, kas tagad atmaskots un notiesāts, konfiscēts daudz zelta un citu vērtslietu. Bez tam viņš bija iegādājies māju un vieglo auto."

Savu tiesu saņēmis arī kultūras ministra vietnieks Bastins, kas ļāvis ministrijas celtniecības kantorī rīkoties blēžiem Ofkantam un Sķenderim. Abi, zagdami būvmateriālus, uzcēluši vasarnīcas un iegādājušies automašīnas. Ar valsts mantas izlaupīšanu un kukuļņemšanu sistēmatiski nodarbojies arī Rīgas augļu un dārzeņu tirdzniecības uzņēmuma bijušais direktors Lācis, viņa vietnieks Ņikolajevs. Pie kriminālatbildības saukts arī Rīgas pilsētas frizētavu kantora bijušais priekšnieks Losbergs, šī kantora partijas organizācijas sekretārs Ivanovs, Maskavas rajona komūnālo pakalpojumu kombināta bijušais direktors Kārkliņš un inženieris Dimants, ādu un galanterijas kombināta direktors Ašgirevičs. Pie kriminālatbildības saukts arī bijušais partijas Maskavas rajona pirmais sekretārs Paško, kas jau izslēgts no partijas. Viņš saistījies ar daudziem tautas mantas izlaupītājiem.

Bijušais Rīgas pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētājs Baumanis, viņa vietnieks Keneciuss un Rīgas pilsētas komitejas sekretārs Solovjovs un partijas Rīgas komitejas pirmais sekretārs Azāns saņēmuši stingrus partijas sodus. Protams, tās ir vidējās līdakas. Divaini ķa tīrīšanas neskaŗ tos uzņēmumus, kas tieši padoti Maskavai. Tur acīmredzot sēž priekšgalā personas, kuŗām nedrīkst pieskarties. Tie visi esot Chruščeva personīgi apstiprināti kompartijas vīri. No fabrikām Gribkovs minējis tikai Rīgas turbomechanisko rūpnīcu, kuŗa, kaut gan tā saņēmusi Latvijas ministru padomes apbalvojumu un ceļojošo sarkano karogu, tomēr pieļaujot kollektīvam rupjus likuma pārkāpumus, žūpošanu un huligānismu.

No kolchozniekiem minēti Saldus rajona kolchozu „Jaunais komūnārs" un „Straume" vadītāji Blūms un Burtnieks, kas pienākti spekulācijā. Vainīgos centies aizstāvēt partijas rajona komitejas sekretārs Platacis un abi palikuši amatos, kaut gan piekopuši liela mēroga spekulācijas.

Gribkova runā pieminētie gadījumi galvenokārt attiecas uz Rīgas pilsētas saimniecību. Ir iespējams, lai tiktu valā no vienas otra latviešu „mazāk uzticama" vīra, šīs lietas ievaditas nevis aiz taisnības meklēšanas, bet politiskiem motiviem. Beigās, lai arī kādi būtu iemesli, šie atklājumi liecina, ka komūnistu partijas biedru vidū plaukst kukuļņemšana, spekulācija ar sabiedrisku mantu, kā arī vienkārša zagšana. Tās tad arī, liekas, būs jaunā komūnistiskā cilvēka redzamākās īpašības. Melu, terrora un savstarpējo cīņu atmosfārā arī citādi raksturi nevar izvirzīties, kā līķi un blēži.

SLĪDĒŠANA UZ LEJU TURPINĀS

Okupantu oficiozs Ciņa 7. jūlija numurā publicē pārskatu par kolchozos un padomju saimniecībās veiktajiem darbiem uz 5. jūliju. Šis pārskats rāda, ka sēto zāļāju visvairāk nopļauts Talsu rajonā (36 proc.), trīs rajonos nopļauts no 20—33 proc., bet visos pārējos no 3—19 procentiem. No cukurbiešu sējumiem izretināts 50—80 proc. Kaut režīms spiež ārkārtīgu vērību pievērst kukuruzas laukiem, tad otrreizēja retināšana lielāko tiesu veikta no 9—60 proc.

Daudzos okupantu preses rakstos norādīts, ka kolchozos ar kukuruzas un cukurbiešu apkopšanas darbiem ir slikti un ka šīs kultūras pārņēmušas nezāles. Tās pašas dienas Ciņa savā ievadrakstā konstatē, ka Rīgas rajona kolchozā Ļeņina ceļš kukuruzas un cukurbiešu lauki aizaugot nezālēm. Tur ap lopu novietnēm augot mēslu kalni, veidojoties vircas mārki, bet lauki gaidīt gaidot mēslojumu. Šajā saimniecībā izslaukumi esot niecīgi, pienam ļoti zems tauku procents. Nekas neesot darīts, lai uzlabotu lopu šķirnību, ieaudzētu augstražīgu gānāmpulku.

Tā kā arī jūnija beigās un jūlija sākumā okupētajā Latvijā bija lietains laiks, tad ar siena un ābolīņa pļaušanu vispār neveicās. Okupantu Rīgas laikraksti tādēļ pa kolchozus, kas ābolīņu jau nopļāvuši, bet lauj tam aiziet bojā. Tie ieteic ābolīņu ieskābēt kopā ar pļavu zāli, jo ābolīņš vien neskābstot. Taču šai pavēlei, šķiet, seko tikai nedaudzi kolchozi. Visas ziņas liecina, ka siena pļauju arī šogad neveiks, kā tas notika pag. gadā.

Jūnija beigu dienās Rīgā notika t. s. ražošanas pārvalžu darbinieku apspriede, kur pavēles nodeva t. s. ministru padomes priekšsēža pirmais vietnieks un Latvijas lauksaimniecības produktu ražošanas un sagādes ministrs V. Stroganovs. Viņš nokonstatēja, ka šogad laika apstākļi bijuši slikti un tādēļ slikti organizēti darbi. Daudzas mašīnas stāvējušas dikā dažādu defektu dēļ. Kolchozos arī maz darīts, lai laudis materiāli ieinteresētu darbiem. Viss sējas plāns Latvijas mērogā neesot veikts. Lielākajā daļā pārvalžu daudzas saimniecības slikti tikušas galā ar sējas plāniem. Vislielākie parādnieki esot Ogres un Madonas rajonu kolchozi un padomju saimniecības. Jēkabpils rajona kolchozs Jāņupe neesot iesējis lopbarībai neviena hektāra cukurbiešu, bet Vienība tikai vienu hektāru. Lielas kukuruzas platības neesot apsējuši Alūksnes, Ogres, Gulbenes, Madonas un vairāku citu rajonu kolchozi un padomju saimniecības. Kukuruza nav arī sēta kvadrātlizdās, kā noteikts.

V. Stroganovs ir pavēlējis sienu plaut jebkādos laika apstākļos. Lietainajās dienās siens jāskābējot, kas gan līdz šim sākts darīt tikai 5 rajonos. Viņš arī konstatēja, ka ļoti slikts stāvoklis ir mašīnu remontēšanā — Cēsu, Valmieras, Daugavpils un Bauskas rajonos kombaiņu remonti veikti tikai par 9—12 proc. Slikti esot organizēta arī graudu tīrāmo mašīnu un kalšu sagatavošana. Latvijai nepietiekot ne kombainieru, ne traktoristu.

Šogad Latvijas kolchoziem un padomju saimniecībām valstij (t.i. krievu okupācijas varai, ref.) jānodod 80.000 t labības, 143.000 t kartupeļu, 370.000 t cukurbiešu un 50.000 t dārzeņu. Jau tagad jāizlemjot, ar kādām kultūrām šo plānu veiks. Šeit jāpiezīmē, ka, lai cik slikta raža būtu Latvijā, krievu okupācijas varai nododamās normas netiks samazinātas, tā kā daudzi kolchozi paliks tukši no daudzām kultūrām. V.Stroganovs arī atzinās, ka lopkopības produktu sagāde izraisot nopietnas bažas. Salīdzinot ar pag. gadu, saražots mazāk gaļas, piena un olu. Šā gada 5 mēnešos Latvijā no govs caurmērā izslaukts par 75 kg mazāk piena nekā pērn. Slikti organizēta esot lopu nobarošana gaļai.

Viņš arī pavēlēja ar piemaksām materiāli ieinteresēt ganus un slaucējas. Šā gada gaļas nodošanas valstij plāns esot palielināts par 5 proc., bet pienam par 17 proc.

Kā to veiks? Gada beigās daudzi kolchozi būs spiesti gaļai nodot piena govis. Slīdēšana uz leju turpināsies. V. Stroganovs referātā nodeva arī daudzas citas pavēles, kā piespiest kolchozos vairāk ražot. Viņš arī pavēlēja uzlabot organizatorisko darbu resp. jaužu izdzīšanu. Taču arī terrors nelīdz un lauksaimniecības sabrukums var tikai palielināties.

PĀRTAUTOŠANA VISVAIRĀK SKĀRUSI LATVIJU

LIETUVAS DIPLOMĀTA INFORMĀCIJA ŠVEICES PRESĒ

Lietuvas vēstniecības padomnieks Dr. A. Gerutis, kas dzīvo Šveicē, Bernē un runā arī latviski, veic klusu, bet ievērojamu darbu Baltijas valstu stāvokļa objektīvai apgaismošanai zem tagadējā okupantu jūga Šveices periodikā. Kad aprīlī Izvestijā ievietoja bij. Latvijas ārlietu ministra V. Muntera vēstuli, kuŗu pārņēma pēc Maskavas pavēles arī Rīgas izdevumi, Gerutis 120 vindu gaŗā rakstā to komentēja Neue Zürcher Zeitung ar piezīmi, ka Latvijas neatkarības laikā krievu tautības piederīgo skaits bijis tikai 2,07 proc., kamēr 1960. g. tas pieaudzis uz 26,6 proc. Pad. Savienības Eiropas daļā Latvija ir tā, ko visvairāk skārusi pārtautošana, kādēļ izklausās pēc izsmiekla, ja pie šiem apstākļiem Munters atļaujas apgalvot, ka latviešu tautas nākotne ir nodrošināta . . .

Jūlijā Berner Tagblatt Dr. A. Gerutis savukārt dod vispārēju pārskatu par Baltijas tautu likteni zem komūnisma jūga, masu deportācijām un chaosu pēc kolektīvizācijas. Āpat Gerutis norāda uz jauniešu „brīvprātīgo" došanos uz neapgūtājām zemēm, ko diktē partijas galms Maskavā. Raksts ievietots pirmā lappusē un tam pievienota arī Baltijas karte un uzņēmums no Daugavmalas Rīgā.

TĀ IET OKUPĒTĀ LATVIJĀ

NACIONĀLIZĒTĀS ĒKAS JĀREMONTĒ KRIEVU PATRIOTISMA VĀRDĀ.

Krievu vara nav spējīga pienācīgi apkopt un izremontēt nacionālizētās pilsētu mājas, kādēļ tās okupācijas gados ir nolietotas un daudzos gadījumos pat kļuvušas dzīvošanai nederīgas. Kaut okupācijas vara iekasē īres maksas, vajadzīgos remontus tomēr neizdara. Tā kā līdzīgs stāvoklis ir Mas. ivā, un tur režīms piespiedis dzīvotājus pašus organizēt t. s. remontu brigādes no nama iedzivotājiem, kas ik mēnesi par brīvu nostrādā 8-10 stundas, tad, protams, šādi pasākumi ir pavēlēti arī okupētās Latvijas pilsētām. Par to raksta oficiozs Ciņa 12. jūlija numurā. Vairākas šādas remonta brigādes esot noorganizētas arī Cēsīs, kuŗās strādāšot 57 cilvēki, dažādu amatu pratēji. Arī viņi ik mēnesi strādāšot sabiedrības labā 8-10 stundas. Ciņa nekaunīgi norāda ka šie jaudis seko patriotiskai ierosmei, jo visas ierosmes, kas nāk no Krievijas, tiek apzīmētas par patriotiskām. Protams, arī ar šo „patriotismu" ēkas pienācīgi izremontētas netiek, jo trūkst jau darba rīku, materiālu un „patriotisms" tādēļ varēs izpausties visprimitīvākajā veidā. Kā sacīt, lielu čaurumu vēlas aizbāzt ar smilgu.

OKUPANTI PRETRELIĢISKO CIŅU KĀPINA

Ciņas 15. jūlija numura raksts Vilks met spalvu . . . parāda to, ka nemitas mācītāja Eduarda Grāvīša vajāšana. Gaŗajā rakstā teikts, ka viņš pēc kaŗa pusgadu sastāvējis kādā partizānu grupā, kas uzturējusies Lubānas mežos. Viņš tur sacerējis pret okupantu režīmu vērstus uzsaukumus un rakstījis draudu vēstules vietējiem varasvīriem. Grāvītis arī tur bijis ieroču un municijas pārzinis un izsniedzis šautenes jaunpienākušiem partizāniem. Ciņa atklāj, ka viņš pēc sagūstīšanas notiesāts, sodu vergu nometnē izcietis un atgriezies Latvijā. Tagad viņš dzīvojot Lielvārdē, bet dievkalpojumos nodarbojoties ar krievu okupācijas varas gānīšanu.

SARKANIE SMIEKLI

„BIEDRI, KO TU ZODZ? . . ."

Kādā Krievijas fabrikā pēc darba kāds strādnieks caur vārtiem dzen ķerru ar veciem salmiem. Sargs pie vārtiem salmus rūpīgi pārbauda, bet neko neatrod un ķerras dzinējs dodas laukā. Turpmākajās pāris nedēļās atkārtojas gluži tas pats. Tad kādā dienā pie vārtiem notiek šāda saruna:

Sargs: „Biedri, mani rīt pārvieto citā darbā. Tādēļ tu vari būt pilnīgi atklāts — es tevi nenodošu. Es zinu, ka tu zodz. Es jau nu daudzas dienas par to domāju, bet nevaru izdomāt saki, ko īsti tu zodz?"

Strādnieks: „Nu ķerras taču..."

TAS GAN BŪTU SODS!

Okupētajā Latvijā kolchozā Pa Ļeņina ceļu cūkkopim Jānim Ozoliņam cūkbarības trūkuma dēļ nobeidzas puse cūku, tā izbeigdamas iešanu pa Ļeņina ceļu. Partijas funkcionārs par to mīlzīgi saniknots:

F.: „Tā ir sabotāža, par sodu tevi var aizsūtīt uz Sibīriju . . ."

J. O.: „Biedri komsorg, es taču redzēju Maskavas filmu — Sibīrija ir zeme, kur piens un medus tek, un, ja mani tur aizsūtītu, tad tas nekāds sods nebūtu. Bet, lūk, es redzēju otru Maskavas filmu par postu Amerikā. Ja mani aizsūtītu tur, tad tas gan būtu sods.

☆

Austrumvācijas diktātors Ulbrichts sēž kino. Nedēļas apskata pēdējās ainās redzams viņš pats. Visapkārt Ulbrichtam atskan spēcīgi aplausi. Iedegas spuldzes, bet sajūsma nerimstas. Ulbrichts lepni smaida. Pēkšņi piecelas blakus sēdētājs un ieērt Ulbrichtam spēcīgu pļauku.

Kāpēc tu neaplaudē, viegļprātīgais muļķi? Vai tu gribi, lai tavas stūrgalvības dēļ Ulbrichta rokas puiši iebāž mūs cietumā vai koncentrācijas nometnē?"

SŪTOT NAUDU UZ USSR, tikai GRAMERCY dod

- PILNU GARANTIJU. Mūs licencējis Dept. of Banking, un esam nodrošināti ar $ 20.000,-.
- VISĀTRĀKĀ PIEGĀDE. 10 — 14 dienās.
- IZMAKSĀ PILNOS APMĒROS bez atvilkumiem.
- PIESŪTĀM PARAKSTI TAS KVITIS.

9 rubļi par $ 10.-.

Nodeva līdz $ 35.- ir $ 3.50, pāri par $ 35.- ir 10%.

GRAMERCY · DEPT.
744 Broad Street, Suite 925, Newark, New Jersey.

Parcel Department:
118 E 28th Street, Suite 906, Speciālizējušies no 1947. gada.
New York 16, N. Y., USA.

N. Y. Telephone: MU 9-0598.

Iegādājaties pieminai!

3. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU KANADĀ SKATU ALBUMU

Cena $2.50 + 6¢ pārsūtīšanas izd.
8½" x 11" formāts,
32 lappuses ar foto attēliem par dziesmu svētku norisi. Jaukā apdarē.

Daugavas Vanagu grāmatnīcā, 123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

KAS MEKLĒ, TAS

Iecejotāji no Eiropas zemēm šad tad niecinot runā par kultūras trūkumu šajā kontinentā. Tam var būt savs pamats, tomēr — kas meklē, tas atrod. Un atrod bieži jo bieži izcilus sniegumus taisni kultūras laukā.

Arī Kanadas lielajās pilsētās, ja vien papūlāmies pasekot laikrakstu slejās, ik gadus rudenī izsludina sezonas ievērojamāko mākslinieku viesošanos. Sastopam slavenus vārdus: gan svešus, gan arī vecus un pazīstamus. Mākslinieku, kuŗu sniegumus esam klausījušies jau dzimtenē.

Par nožēlu jāsaka, Toronto latvieši, kuŗiem laime dzīvot pilsētā, kur — nevērojot radio, preses, kino reklāmu un televizijas uzmācīgo klaigu — tomēr var atrast un dabūt garam visu nepieciešamo, neprot dotās izdevības izmantot, daudz pri

Jo neat jams ir koncerts, cikls (kas lodā, — laba māk

Lai pie no Latvija dernās m ponistu Stravinsk Toronto. ja vērot ruska, diriģējam krasāka, ga darbus Maseja z neredzēja

Zaudēti ši. —

Klausīti redz Stra gnis diriģ aprautie, teiksmīgā komponis mam dir kestra v žesti. A vairuman

Lai gan Stravinsk rīgi kon projām darbam, labāko skaņās. A tā viņš strument Spredīķis ģēja pirm

Interes vinskis jaunu at kā, īpaši uzskatot pat sali pozīcijā

MĀKSLAS CHRONIKA

- Tēlnieces Rēzijas Lielmanes divi darbi pieņemti Velsas nacionālā eistedfoda mākslas izstādē, kas notiek Lanelijā (Llanelly) laikā no 6. līdz 11. augustam.
- Latviešu dziesmu svētku biedrības Kanadā padome izdos nelaikā komponista Jāņa Ciruļa kopoto dziesmu krājumu un tā saglabās komponista latviešu koriem atstāto mantojumu. Dziesmu savākšana uzticēta komponistam Arvidam Purvam.
- Prof. Dr. Leonīds Siļuciājs, kas nesen no Argentīnas pārcēlās uz Austrāliju par mācības spēku Sidnejas universitātē, drīzumā pētniecības nolūkos dosies uz Austrālijas tropu joslu Kvīnlendā un Koraļu barjēru Klusajā okeanā, bet decembrī un janvārī dosies otrā ceļojumā pa Kluso okeanu līdz Fidži salām.
- Austrālijā, Ņūkaslas pilsētas mākslas galerijas plašajā izstādē no 7. jūnija līdz 8. jūlijam piedalījušies 42 autori, katrs ar vienu darbu. No latviešiem bijuši — L. Melerte un U. Ābolinš. Pēdējā akvareli Kozlosko ziemū nopirkusi Ņūkaslas pilsētas galerija.
- Profesors Dr. E. Dunsdorfs, kas darbojas kā mācības spēks Melburnas universitātē, Austrālijā, patlaban devies uz Eiropu, lai piedalītos starptautiskajā saimniecības vēsturnieku konferencē Parizē. Pēc tam viņš nodomājis dažus mēnešus pavadīt vēl Vācijā, Zviedrijā un citur, lai archīvos vāktu materiālus Latvijas vēstures nākamā sējuma (16. g. s.) sarakstīšanai.
- Latvijas vēsture (1600—1710), sarakstījis profesors E. Dunsdorfs, apgāda „Daugava" izdevums, 588 lapas puses, iznākusi.

Tāli un J

Modris Zeberiņš

SIRSEŅU Z

NEDARBU GRĀMATA.

(23. turpinājums)

Kas vagaram kapsētā gadījies, neietelp tik, ka vagars tur tēlots kā drošs veiksmi tēva negācijai. Illustrēja toreiz brāļu Bir Tautas anekdotes: prātā palikuši čigāni, s ji. Katrā grāmatā krāsainas bildes; tēvs t tām piestrādāja, arī „izlaidigo" sējumam. mējumu sērijā ir vagara piedzivojums kap

Atceros arī tēva jocīgo pretinieku sai uguns dabas vecis, apvilcis trejkārt dzelo vam nekustamam īpašumam, lādēja kat nāca. Tētiņš salamājis, ķilāt solījis, sun likdams zils vaigā. Tēvs par Tētiņu stāst

Reiz nācām abi ar tēvu pēc gaŗākas p ceļu mājās. Brauc Tētiņš gaŗām. Tēvs la vēlē dievpaligu. Tētiņš arī pirmā brīdī pa runāties, tad pazīst. Uzreiz nejauks vai „Izķilāšu! Ko tu te vazājies pa ceļu!"

Ists saimnieks.

Kāds īsteni dārgs draugs, kuŗa palīdzī bētu manīt, stāstīja tā arī par Zemgales s

Tāpat braucis, lādējis.

Sera bomi ratiem pāri . . .

☆

Vairāk laužu, nostāstu atmiņā palikuši bij meita, latgaliete, Amālija vārdā — rož

NEREDZAMĀ DIVĪZIJA

PA SLEPENO AĢENTU BĪSTAMAJĀM GAITĀM.

22. turpinājums

„Ja Krēsliņam nebūtu laimējies, mums Rīgā ir virs, kuŗu Rauchmanis netura ne mazākās aizdomās. Mūsu ienaidnieku tad no apgrozības izņems latviešu palkavnieks. Oficieris, kas pēc izskata nevarētu ar savu roku mušu nosist. Bet vispirms mums jau rītu jādodas uz Rīgu. Jāatrod Rauchmanis, dzīvs vai miris. Padomājiet, kā mēs to izdarīsim. Tālāko pārrunāsim Rīgā. Pagaidām tas arī ir viss. Un tagad izmantojiet katru stundu kopā ar Oļegu un mamašu. Nebūtu labi, ja mūs te kopā redzētu kāds fašistu okšķeris." Tamāra Mālova steidzās atvadīties. „Rīgā jums jāapmetas Ļeņingradas viesnīcā, tā vēlas Centrs. Es jūs uzmeklēšu."

Pēdējais vakars Mežciemā Marijai Briedītei sagādāja dažus negaidītus pārsteigumus.

Bija jau satumsis. Tikai retā vasarnīcas logā varēja manīt gaismas atspulgu. Daugavpils vasarnieki mīlēja agri iet pie miera.

Kad Oļegs un vecā Tichomirova kundze, sekojot pārējo vasarnieku priekšzīmei, bija pazuduši ar plānām siemām atdalītās guļamtelpās, Marija izgāja dārzā.

Dienvidus vējš, kas tikai pēcpusdienā bija iegriezies, baiīgi šūpoja augsto priežu galotnes. Kūrorta klusums un siltā nakts stunda tik patīkami nomierināja Marijas satraukumu.

„Kā gan viss tas beigsies?" pulkveža Sēļa aģente centās atvairīt nepatīkamo jautājumu. Varbūt, ka jau tajā brīdī viņa zināja vairāk kā neviens cits, kam liktenis jau tuvākos mēnešos liks soļot pa bīstamo ceļu, kuŗa abās pusēs ik soli pavadonībā būs nāves ledainā dvaša.

Man jāatklāj, ka Marija Briedīte, neskatoties uz savu bīstamo profesiju, bija dziļi reliģioza sieviete. Nav nekāda iemesla pieņemt, ka pēc tik daudziem gadiem viņa šodien būtu mainījusies. Gluži otrādi — kāds augstāks Sargs vienmēr viņai stāvēja klāt tajos brīžos, kad likās, ka glābiņa vairs nav. Brīžos, kad visa pasaule šķitās sabrūkam kādreizējā Jātnieku pulka 3. eskadrona komandiera dzīvesbiedres priekšā, — viņas dzīvību taupīja.

Bija jau tuvu pusnaktij, kad tajā naktī Marija Briedīte, kāda neizdibināma impulsa vadīta, atstāja kapteiņa Plāses vasarnīcu. Pa tumšajiem un klusajiem Mežciema ceļiem viņa devās uz Daugavas pusi. Pēc stundas ceturkšņa soļojuma ceļa galā parādījās kūrorta jaunās viesnīcas gaismas.

Ceļa kreisajā pusē nakts melnumu pāršķēla gaiša spuldze.

Marija Briedīte pēkšņi apstājās.

Sieviete gaišajiem matiem, kas bija cieši iekērusies kāda vīrieša elkonī, varēja būt tikai Tamāra Mālova.

Brīdi Marija pārdomāja. Tad tā lēni tuvojās Mālovai un viņas pavadonim.

Tagad ielas laternas gaismā Briedīte varēja saskatīt vīrieša seju.

Viņa negribēja ticēt savām acīm.

Tamāras Mālovas pusnakts draugs nebija neviens cits kā Aloizs Jansons.

Marijas soļi ātri sasniedza Tamāru un pulkveža Sēļa aģentu.

Gaŗāmejot, viņa nenocietās pusnakts romantikas meklētājiem vienaldzīgi jautāt:

„Vai nav brīnišķīgs vakars?"

Aloizs Jansons nekavējās atbildēt: „Patiesi! Sevišķi tad, ja mēnesnīcā pastaigājas kopā ar līgavu."

Tamāra Mālova pūlējās dabūt pāri lūpām kādu vārdu. Viņas pelnu pelēkajā sejā Marija saskatīja pāniskas bailes.

„Vēlu visu labāko. Esiet vienmēr viens otram uzticīgi. Pulka bērnus!" Briedīte pajokojusies sāka soļot atpakaļ uz vasarnīcu.

☆

Marija vēl nebija iemigusi, kad dārzā bija dzirdami sīki soļi. Tie varēja piederēt tikai sievietei.

Viņa nesteigdamās atvēra verandas durvis.

Tas varēja būt nakts drēgnums, tas varēja būt arī uztraukums, kas pat siltajā ēdamistabā lika Tamārai Mālovai Marijas priekšā drebēt.

„Marusja, piedodiet!" Mālova nemēģināja nemaz taisnoties. „Es nezināju, ka Centrs jums licis sekot manām gaitām."

„Neesiet muļķe," Briedīte redzēja, ka kausi nosvērušies viņas pusē. „Arī es esmu sieviete. Nevainīgu dēku ar vīrieti es nemaz nedomāju ziņot ne Centram, ne kam citam. Kur jūs tādu putnu biedēkli dabūjāt? Pagaidiet, uzvārīšu tasi tējas vai kafiju." Marija tikai tagad pamanīja, ka pār Tamāras Mālovas nokrāsotajiem vaigiem bija sākušas ritēt īstas asaras.

„Operātīva aģente, kas raud, manās acīs ir zīdainis," Marija centās iekost. „Agri vai vēlu Centrs par tavām"— viņa atkal pārgāja uz tu, „mīlas dēkām dabūs zināt. Es nebūšu tā, kas ziņos. Bet, kā lai mēs zināms, ka tepat, Daugavpilī, katru, kā tavu, tā arī manu soli neuzmana vēl kādas trešās acis?"

„Vīrietis, ar kuŗu jūs mani redzējāt, ir pavisam nekaitīgs. Muļķa skolotājs."

(Turpinājums sekos)

Salmu atraitnis: „Kādēļ gan mana sieva nevar iebraukt vismaz reizi nedēļā nomazgāt traukus?"

SARKANIE SMIEKLI

„BIEDRI, KO TU ZODZ? . . .”

Kādā Krievijas fabrikā pēc darba kāds strādnieks caur vārtiem dzen ķerru ar veciem saliem. Sargs pie vārtiem salmus rūpīgi pārbauda, bet neko neatrod un ķerras dzinējs dodas laukā. Turpmākajās pāris nedēļās atkārtojas gluži tas pats. Tad kādā dienā pie vārtiem notiek šāda saruna:

Sargs: „Biedri, mani rīt pārvieto citā darbā. Tādēļ tu vari būt pilnīgi atklāts — es tevi nenodošu. Es zinu, ka tu zodz. Es jau nu daudzas dienas par to domāju, bet nevaru izdomāt — saki, ko īsti tu zodz?”

Strādnieks: „Nu ķerras taču...”

TAS GAN BŪTU SODS!

Okupētajā Latvijā kolchozā Pa Ļeņina ceļu cūkkopim Jānim Ozoliņam cūkbarības trūkuma dēļ nobeidzas puse cūku, tā izbeigdamas iešanu pa Ļeņina ceļu. Partijas funkcionārs par to milzīgi saniknots:

F.: „Tā ir sabotāža, par sodu tevi var aizsūtīt uz Sibiriju . . .”

J. O.: „Biedri komsorg, es taču redzēju Maskavas filmu — Sibirija ir zeme, kur piens un medus tek, un, ja mani tur aizsūtīs tu, tad tas nekāds sods nebūtu. Bet, lūk, es redzēju otru Maskavas filmu par postu Amerikā. Ja mani aizsūtītu tur, tad tas gan būtu sods.

*

Austrumvācijas diktātors Ulbrichts sēž kino. Nedēļas apskata pēdējās ainās redzams viņš pats. Visapkārt Ulbrichtam atskan spēcīgi aplausi. Iedegas spuldzes, bet sajūsma nerimstas. Ulbrichts lepni smaida. Pēkšņi piecelas blakus sēdētājs un ieķērt Ulbrichtam spēcīgu plauku.

Kāpēc tu neaplaudē, vieglprātīgais muļķi? Vai tu gribi, lai tavas stūrgalvības dēļ Ulbrichta rokas puiši iebāž mūs cietumā vai koncentrācijas nometnē?”

SŪTOT NAUDU UZ USSR, tikai GRAMERCY dod

- PILNU GARANTIJU. Mūs licencējis Dept. of Banking, un esam nodrošināti ar $ 20.000,-.
- VISĀTRĀKĀ PIEGĀDE. 10 — 14 dienās.
- IZMAKSĀ PILNOS APMĒROS bez atvilkumiem.
- PIESŪTĀM PARAKSTĪTAS KVITIS.

Nodeva līdz $ 35.- ir $ 3.50, pāri par $ 35,- ir 10%.

GRAMERCY - DEPT. 744 Broad Street, Suite 925, Newark, New Jersey.

Parcel Department: 118 E 28th Street, Suite 906, Speciālizējušies no 1947. gada. New York 16, N. Y., USA.

N. Y. Telephone: MU 9-0598.

katru, kā tavu, tā arī manu soli neuzmana
rešās acis?”

. ar kuru jūs mani redzējāt, ir pavisam ne-
ka skolotājs.”

(Turpinājums sekos)

raitnis: „Kādēļ gan mana sieva nevar iebraukt vismaz reizi nedēļā nomazgāt traukus?”

KAS MEKLĒ, TAS ATROD

Ieceļotāji no Eiropas zemēm šad tad niecinot runā par kultūras trūkumu šajā kontinentā. Tam var būt savs pamats, tomēr — kas meklē, tas atrod. Un atrod bieži jo bieži izcilus sniegumus taisni kultūras laukā.

Arī Kanadas lielajās pilsētās, ja vien papūlāmies pasekot laikrakstu slejās, ik gadus rudenī izsludina sezonas ievērojamāko mākslinieku viesošanos. Sastopam slavenus vārdus: gan svešus, gan arī vecus un pazīstamus. Māksliniekus, kuŗu sniegumus esam klausījušies jau dzimtenē.

Par nožēlu jāsaka, Toronto latvieši, kuŗiem laime dzīvot pilsētā, kur — nevērojot radio, preses, kino reklāmu un televīzijas uzmācīgo klaigu — tomēr var atrast un dabūt garam visu nepieciešamo, neprot dotās izdevības izmantot, tādējādi zaudēdami daudz prieka un gara veldzes.

Jo neatsveŗams un neaizstājams ir guvums, ko dod izcils koncerts, saistīgs priekšlasījumu cikls (kas par to, ka svešā vagonā, — vajaga mācīties!) vai laba mākslas skate.

Lai pieminam kaut vai mums no Latvijas it labi pazīstamo modernās mūzikas pārstāvi komponistu un diriģentu Igoru Stravinski. Nesen viņš viesojās Toronto. Te nu bija dota iespēja vērot baletu Ugunsputns, Petruška, Pulčinella komponistu diriģējam savus un otra, daudzkrasāka, modernista Šēnberga darbus. Bet lielajā izpārdotā Maseja zālē latviešu tikpat kā neredzēja.

Zaudētāji esam tikai mēs paši. —

Klausītāju, kas pirmo reizi redz Stravinski, saista savdabīgais diriģēšanas veids — mazie, aprautie, apgarotās un ļoti izteiksmīgās rokas žesti. Pats komponists izteicies, ka vairumam diriģentu svarīgākais orķestŗa vadīšanā liekoties plašie žesti. Acīmredzot, Stravinskis vairumam nepieder.

Lai gan jau 80 gadu vecs, Igors Stravinskis atstāj žirgtu un garīgi koncentrētu iespaidu. Joprojām viņš nododas ražīgam darbam, pārliecināts, ka savu labāko darbu vēl tikai ieliks skaņās. Arī pag. Toronto koncertā viņš vairākus darbus (8 instrumentālas miniatūras un Spredķis, stāsts un lūgsna) diriģēja pirmatskaņojumā.

Interesanti pieminēt, ka Stravinskis mūža saulrietā atradis jaunu atklāsmi Bethovena mūzikas pārstāvi kompozit

Latvieši Kanadā

SAULAINES PĀRVALDE rīko

BRĪVDABAS TEĀTRA IZRĀDI SAULAINĒ

ar Londonas teātra trupas viesošanos š. g. 11. augustā.

Uzvedīs E. ŪDRA 5 cēlienu dziesmu spēli T. ZANDERSONA režijā

MEŽKUNGS SILIŅŠ

Teātra sākums plkst. 7.30. Pēc teātra DEJA.

Pieaugušiem ieeja $ 1.- no personas, bērniem ieeja brīva. ☆ 50 ¢ auto novietošana.

Visa Saulaines territorija minētā dienā ir sarīkojuma vieta.

Visus laipni ielūdz SAULAINES PĀRVALDE.

DRAUDZĪBAS SĒKLA

LABI IZDEVUŠĀS DRAUDZĪBAS UN JAUNATNES DIENAS NIAGARĀ. JAUNATNES ORGANIZĀCIJU PĀRSTĀVJI DEBATĒ PAR AIZVADĪTAJIEM JAUNATNES SVĒTKIEM.

Draudzības un jaunatnes dienas Niagarā šogad ievadīja jaunatnes pārstāvju diskusijas par aizvadītajiem Jaunatnes svētkiem Čikagā.

„Mūsu šīsdienas pārrunu slēdzieni lai palīdzētu, dotu ierosmi un vielu nākošo Jaunatnes svētku rīkotājiem," pārrunu sākumā uzsvēra diskusiju vadītājs Voldemārs Gulēns.

Noklausoties paneļa dalībnieku domas par raibo vakaru noskaidrojās, ka tas ne pārāk labi iederējies svētku programmā.

Klausītājiem ļoti paticis koris, tautas dejas un satīriskie priekšnesumi. Par lielāko sasniegumu esot jāvērtē tas, ka dirig. Bruno Skulte nedējas laikā pratis izveidot kori no dziedātājiem, kuri kori nekad agrāk nebija dziedājuši.

Bruno Skulte pratis atrast tik daudz laika, lai iemācītu un varētu stāties ar šādiem dziedātājiem klausītāju priekšā.

Jaunatnes svētku centrālais sarīkojums — „Pausme", kas jau savā nosaukumā rāda, ko jaunatne domā, ko jūt savā patriotiskajā stājā tēvzemei un latviešu tautai — parādījis, ka latvieši varot lielos sarīkojumos iztikt arī bez garajām runām. Pausme devusi dziļu pārdzīvojumu kā jaunās, tā vecākās paaudzes sirdīs.

Ļoti paticis tautas deju lieluzvedums. Lieliska bijusi prof. T. Ķeniņa ērģeļu spēle. Tāpat neaizmirstams palikšot skats, kad 24 novadu tautu meitas nolikušas ziedus pie karoga. Nākošajos svētkos Pausmei būtu jāīrē labākas telpas, kas būtu piemērotas arī koncertam.

2 x 2 nodarbības pa puduriem noritējušas ļoti intensīvi. 2 x 2 nodarbības šos jaunatnes svētkus pacēlušas daudz augstāk par pirmajiem. Sevišķi ieguvuši tie jaunieši, kas vēl nav bijuši īsti skaidrībā par to, ko latvietība var dot nākošai dzīvei.

Draudzības dienu pārrunu dalībnieki nolēma, ka šāda 2 x 2 nodarbību nedēļa būtu noorganizējama jau nākošo dziesmu svētku laikā Klīvlendā, un tā jaunieši varētu būt tad aktīvi dalībnieki dziesmu svētkos. Lai šādi lieli jaunatnes pasākumi varētu reālizēties, visām latviešu organizācijām būtu jānāk talkā un jāatbalsta šis darbs.

Draudzības un jaunatnes dienu rīcības kom. prdis P. Treijers jautāja: „Kur īsti novelkama jaunās un vecākās paaudzes gadu robeža? Ja aizvadītajos svētkos administrātīvā daļa un daudzi tehniskie darbi noslogoja jaunatni, vai tad nākošajos svētkos nebūtu lietderīgi ņemt palīgā arī vecāko paaudzi?"

Skautu vad. A. Ozols pasvītroja, ka plaisa resp. norobežošanās jaunās un vecākās paaudzes starpā pastāvot. Jāatrodot ceļš, kā tikt tai pāri.

Svētbrīdi vadīja māc. J. Praulinš, bet svētkus ar īsu uzrunu oficiāli atklāja Draudzības un jaunatnes dienu rīc. kom. pr-dis P. Treijers.

Svētku runu par tematu „Mājas un svešums" teica māc. A. Voitkus, uzsverot, ka pulcēties draudzības dienās latviešus no dažādām pilsētām un pasaules malām ir saukusi mūsu kopīgā izcelsme, mūsu kopīgās mājas, no kurām esam nākuši — tā parādot, ka neesam kļuvuši viens otram sveši.

Sarīkojuma otrā daļa bija Detroitas tautisko uzvedumu ansambļa izpildījumā „Bālēliņu un pāniksnieku ierašanās" — turpinājums senlatviešu kāzu uzvedumam, kuru detroitieši sniedza pag. gadā, Lilijas Gleškes vadībā. Krāšņais uzvedums tautas tērpos ar dziesmām un tautas dejām arī šogad izpelnījās nedalītu publikas piekrišanu.

Plašais uzvedums labi iederējās draudzības dienu programmā. Turpat sarīkojuma zālē bija arī tautisko piemiņlietu stends - tirdziņš, kuru bija iekārtojusi A. Pļavinska un H. Lapiņš.

Svētdien pēc sporta sacensībām bija ugunskurs. Asprātīgo ugunskura priekšnesumu degpunktā bija skaistuma karalienes ievēlēšana. Šis gods un balva krita tālajai zviedru zemes meitenei — Intai Āboliņai.

J. Vairdotis

TORONTO

● DV Toronto nod. valdes sēdē š. g. 27. jūlijā Kurzemes kapitulācijas piemiņas sarīkojuma rīcības komitejas priekš. V. Tikiņš nodeva valdei kurzemnieku rīkotā piemiņas akta atlikuma daļu — $80,- pretkomūnistiskam darbam. Valde izsaka pateicību par ziedojumu un lietišķām pārrunām.

Valdei piesūtītas TLTA Sestdienas ģimnazijas un TLB Sestdienas skolas vadības pateicības vēstules par veltēm skolu izlaidumu aktos. Uz iepriekšējo gadu noteikumiem TLB Sestdienas skolai atvēlētas telpas DV namā arī nākamā mācību gadā.

Valde nolēma izteikt pateicību DV Edmontonas nodaļas organizētai Džonesa tēva piemiņas fonda komitejai par pūlēm piemineklja īstenošanā.

Vasaras sezonā DV namā veikti izdaiļošanas un ārējo remontu darbi, kuriem savu laiku un darbu bez atlīdzības ziedojuši A.Ancāns un K. Deklavs.

Nolēma atbalstīt LNAK vēlēšanu komsijas darbu, kā arī rūpēties par kandidātu uzstādīšanu. Nodaļas biedri, kas vēlētos kandidēt, laipni lūgti darīt valdei zināmu savu piekrišanu.

Ievēroja Latviešu Sporta apv. Kanadā lūgumu piešķirt balvu 11. un 12. augusta vieglatlētikas sacīkstēm.

● Borisa Piekalniņa un pianista V. Kvieša koncertu 12. oktobrī rīkos DV Toronto nodaļa. R. P.

● Netālu no Rigas nometnes satiksmes nelaimē cietušie Alfreds Vorps, sen., un viņa dzīvesbiedre atstājuši Velandes slimnīcu. Negadījumā 3 ītaļu pusaudži skāra ceļmalā noparkoto Vorpa automašīnu. A. Vorpam lauztas vairākas ribas un pleca kauls.

● Gaujienes ģimnazijas abiturienti ,skolēni un skolotāji laipni lūgti uzdot savas adreses: Mrs. M. Dumpe, 105 Garden Ave., Langstaff, Ont., Canada.

Iniciātori paredzējuši organizēt savas bij. mācības iestādes 40 gadu jubilejas sanāksmi.

● Ontario ģenerālprokurors Kelso Roberts tuvākās dienās izskirsies, vai 18 g. vecais Jānis Dreifelds ir vainojams 15. jūlija satiksmes negadījumā 400. autoceļā, kurā nogalināja ceļmalā noparkota mazvāģa divus pasažierus.

Iepriekšējā izmeklēšanā J. Dreifelds liecināja, ka pirms nelaimes gadījuma viņš 22 stundas pavadījis bez miega.

No otras puses — provinces policija liecināja, ka nelaimē cietušā automašīna atradusies nedrošā vietā.

BĒRNU SVĒTKI SAULAINĒ

Saulaines bērni svētkos rādīs nometnē iegūto veiksmi dažādās nodarbībās.

Kārtējie bērnu svētki Saulainē šogad ilgs no 3. līdz 6. augustam. Svētku ievadījumā piektdienas vakarā plkst. 9.00 filmu izrāde.

Sestdien paredzētas dažādas sporta spēles, kuru noslēgumā, krēslai iestājoties, māc. A. Lūsis vadīs lielo ugunskuru. Pēc ugunskura dejas vecākiem jauniešiem.

Svētdiena, plkst. 10.00 sāksies ar dievkalpojumu.

Pēc tam svētkus atklās LNAK pārstāvis — skolu daļas vad. J. Mežaks.

Svētku turpinājumā dažādas nodarbības un spēles. Vakarā pasu bērnu rīkotā masku balle.

Pirmdien sporta sacensības un noslēgumā uzvarētāju apbalvošana.

IZDEVĪGĀKAIS VEIDS, KĀ FINANCĒT LIELĀKUS PIRKUMUS!

Katram no mums ir izdarāmi lielāki pirkumi, kuŗus ne katru reizi var samaksāt skaidrā naudā. Tā pircējam ir jāizvēlas viens no dažādajiem pastāvošiem financēšanas veidiem.

Izdarot lielākus pirkumus kādā no preču namiem, mēs parasti lietojam šo preču namu financēšanas plānus un tā maksājam 1½% mēnesī no nenomaksātas summas.

Hamiltonas Latviešu kreditsabiedrība aizrāda, ka **jūs varat ietaupīt gandrīz pusi no procentēs samaksātās naudas**, ja jūs šiem pirkumiem nepieciešamo naudu aizņematies no kreditsabiedrības. Piemēram: tādā veidā uz vienu $ 300,- pirkumu, kuŗu jūs nomaksājat gada laikā ($ 25,- mēnesī), jūs samaksājat procentēs preču namam — $ 29.75, bet kreditsabiedrībā jums būtu jāmaksā tikai $ 15.60.

Viens no lielākajiem pirkumiem parasti ir auto iegāde. Arī te pastāv daudzi un dažādi financēšanas veidi. Visizdevīgākais šķiet **aizdevums no dažādām bankām par 6 proc ,gadā no sākuma summas.** Tā par $ 600,- aizdevumu uz 12 mēnešiem jūs samaksājat procentēs $ 36,-. Salīdzināsim, cik jūs samaksātu procentēs, ja jūs aizņemtos to pašu summu no **kreditsabiedrības par 0,8 proc. mēnesī no nenomaksātās daļas?**

Gada laikā tikai $ 31.20!

Minētais piemērs rāda, ka **aizņemšanās no mūsu kreditsabiedrām ir vislētākais financēšanas veids.** Bez tam, aizņemoties kreditsabiedrībā, jūs gūstiet arī citas priekšrocības:

Jūsu aizņēmums ir apdrošināts, t. i. aizņēmēja nāves gadījumā vai pastāvīgas darba nespējas (permanent disability) gadījumā **aizņēmums tiek dzēsts un nav jāatmaksā.**

Gadījumā, ja jums kādu mēnesi paliek pāri vairāk naudas, jūs variet palielināt savas nomaksas, **tā samazinot savus procentu maksājumus.**

Hamiltonas Latviešu kreditsabiedrība aicina tautiešus izmantot mūsu pašu kopīgo pasākumu, noguldot savus brīvos līdzekļus, vai arī izdarot aizņēmumus.

Kreditsabiedrība pieņem publiku trešdienās no plkst. 7 — 9 Latviešu namā, 16 Queen St., N., tel. JA 9-7939. Steidzamības gadījumos jāsazinās ar valdes, kreditkomitejas vai revizijas komisijas darbiniekiem tieši.

DARBA VARA LIELU DARA

Vērojot abu Toronto lielāko latviešu ev. - lut. draudžu — Sv. Jāņa un I ev. - lut. — bērnu nometņu 10 gadu darbību, nāk prātā virsrakstā minētais dzejn. J. Raiņa aforisms, kur četros vārdos pateikts visai daudz par latviešu dzīvi. Tagad, kad abas nometnes — Saulaine un Sidrabene — atskatās uz 10 raženiem gadiem, pašiem darītājiem prieks par paveikto: darbs piešķīris darītājiem lepnuma tiesu un cieņu.

Vērotājam sevišķi patikamas savstarpējās draudzīgās attieksmes. Te nu atkal jāpateicas Saulaines nometnes pārvaldniekam E. Bukam, kas pirmais ierosināja bērnu svētkos abu nometņu bērniem viesoties viens pie otriem.

Mazo nometnotāju acij nekas nepaiet garām neievērots. So rindu rakstītājai bija iespēja noklausīties bērnu dižošanos.

Sidrabenēte: „Mums netrūkst nekā. Ir sava baznīca, sporta laukumi, un tur pāri neaizmirsti apskatīt Tērvetes pili. Un lejā latviešu farma" (domāta māja).

Saulainiete: „Ko nu lielies! Mums tāpat ir sporta laukums, baznīca, vieta, kur notiek uzvedumi, un tagad būs pieminekļis. Un kur tad jaukā peldēšanās un makšķerēšana upē!"

Šī ciemošanās rāda draudzību un izsauc sacensības garu visu paveikt labāk.

Sidrabenē bērnu svētkos bija daudz Sv. Jāņa draudzes locekļu, tādēj cerams, ka bērnu svētkos Saulainē savukārt ieradīsies daudz viesu, jo bērnu nometnes vadītāji Māris Pone un Inese Akmens tāpat kā Saulaines pārvaldes pr-ks E. Buka sirsnīgi gatavojas visus saņemt.

Uz redzēšanos Saulainē! **B. S.**

HAMILTONA

● HLB ārkārtējā pilnsapulcē, š. g. 3. jūnijā, apstiprinātos jaunos statūtus biedri varēs saņemt, sākot ar 15. augustu, pie V. Ruža Hamiltonas Latviešu namā, 16 Queen St., N.

● HLB gada svētki notiks š. g 29. septembrī, 16 Queen St., N. Gada svētkus ievadīs HLB dāmu komitejas rīkotais Miķeļu tirgus, plkst. 6.00 vakarā, vakara oficiālās daļas sākums plkst. 8 vakarā.

● HLB biedru maksas ar pilnsapulces lēmumu paaugstinātas no $ 2,- uz $ 3,-, skaitot no 1962 gada 1. janvāŗa.

● Skatuves mākslinieka J. Sāberta 50 gadu darba jubilejas izrāde K. Lesiņa komēdijā — Vājuma spēks — notiks 23. sept. Sīkāka informācija sekos.

Tā kā izrāde notiks svētdienā, kad vietējie noteikumi neatļauj biļešu pārdošanu, tad lūdzam biļetes iegādāties jau iepriekš pie Ceļojošā teātŗa Hamiltonas pārstāves E. Gulbes, 136 Emerson St., vai HLB grāmatnīcā — 16 Queen St., N. Biļešu cena — $ 2.50, bērniem un skolēniem — $ 1.-.

● Klīvlendas teātŗa izrāde š. g. 25. novembrī.

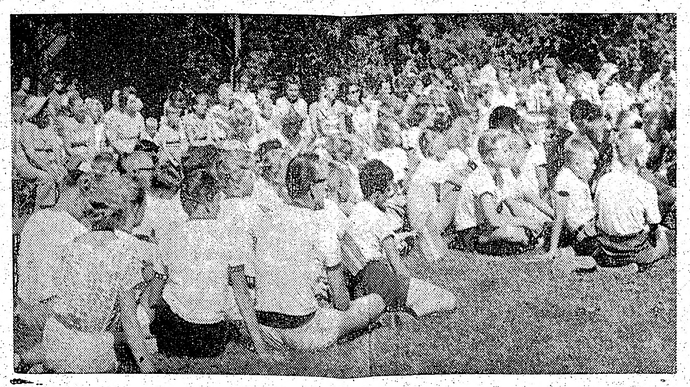

Ugunskurs Saulaines bērniem vienmēr sagādā patikamus brīžus.

LASĪTĀJU VĒSTULES

MASKAVAS GARĀ ROKA STIEPJAS PĒC TRIMDINIEKU MANTOJUMIEM . . .

Neraugoties uz atgādinājumiem trimdas presē, ka trimdiniekiem ir ieteicams sastādīt pie laika testamentus, lai noteiktu, kam tie atstāj pēc nāves savu mantu, tomēr vairākos gadījumos, it īpaši, kad nāve ir iestājusies piepeši, vēl arvien izrādās, ka šādi testamenti nav sastādīti un mantas pārvaldīšanu pēc īpašnieka nāves jāuzņemas oficiālām Kanadas iestādēm. Šo stāvokli plaši sākusi izmantot Pad. Savienība, kas caur kādu Vinipegas ukraiņu izcelsmes advokātu, kam it kā esot sakari ar t. s. IJURKOLEGIJU Maskavā, sākusi pieprasīt Pad Savienībā atrodošos mantinieku vārdā atstātos mantojumus, iesniedzot vairāk vai mazāk apšaubāmas „pilnvaras". Sakarā ar minētā advokāta darbības apmēru strauju pieaugumu, Ontario oficiālā aizgādņa iestādei radušās šaubas par iesniegtiem dokumentiem un pacēlies arī jautājums, vai padomju varas rokās atrodošiem mantiniekiem ir bijis iespējams brīvi izraudzīties savu pilnvarnieku . . . Sakarā ar to ievadīta kāda tiesas prāva, ko iztiesās š .g. septembrī.

Mēs no savas puses šai dīvainā lietā varētu paskaidrot, ka IJURKOLEGIJA ir saīsināts nosaukums Inspekcionnij kollektiv advokatov (pri Moskovskoi kollegiji advokatov), kas tulkojumā nozīmē: advokātu inspekcijas kollēģija (pie Maskavas pilsētas advokātu kollēģijas). Spriežot pēc šī nosaukuma, šī ir advokātu disciplināra komisija un pie tam tās darbības lauks ir tikai Maskava; Tā kā šo saīsināto Maskavas advokātu kollēģijas apzīmējumu var iztulkot arī kā Inostrannaja kollegija juristov, tad to, acīmredzot, veikli padomju manipulātori sākuši izmantot, lai pārliecinātu lētticīgos mantiniekus, kas atrodas padomju varā, izsniegt tiem pilnvaras mantojumu saņemšanai. Protams, kas ar labu nepaklausa, to „pārliecina" ar pārbaudītiem padomju paņēmieniem.

Lai trimdinieki varētu nodrošināt savas gribas izpildīšanu pēc nāves un izsargātos no Maskavas „juristu" gaŗās rokas, vienīgais līdzeklis ir testaments. Tāpēc katram trimdiniekam, neatkarīgi no vecuma vai veselības stāvokļa, ir ieteicams katram gadījumam sastādīt un parakstīt testamentu saskaņā ar šīs zemes likumos paredzētiem noteikumiem Ir tiešām vērts izdot pāris dolaru, lai trimdinieku sūri grūti pelnītā manta nenonāktu Maskavas komūnistu rokās, kas mantiniekiem var atmest tikai kādus grašus no visas mantojuma summas, un pie tam padomju rubļos.

A. Kalns

NEVAJADZĒTU MĒTĀTIES FRAZĒM

„Latvija Amerikā" Nr. 56. (18. jūl.) izlasīju kādu vēl nedzirdētu atziņu:

Rakstā „Nepieciešama sabiedriskās domas revizija" D.V. saka: „Jāizbeidz ignorēt tautu, kas gadiem ilgi dzīvojusi zem okupācijas režīma. Jāmaina līdz šim plaši izplatītā nostāja, ka visi cilvēki Latvijā, izņemot personīgus radus, ir komūnisti."

Pirmo reizi dzirdu par šo „plaši izplatīto nostāju". Nekad līdz šim nebiju dzirdējis, ka kāds teiktu ,ka Latvijā visi latvieši ir komūnisti. Taisni pretēji. Vispār pieņemts uzskats ir, ka vismazāk komūnistu ir taisni Latvijā un citās okupētās zemēs, jo tie ir pieredzējuši komūnistu terro un izbaudījuši tā „labumus". To pierādīja Ungārija, kur patiesi visa tauta sacēlās pret komūnistiem. Domāju, ka Latvijā nebūtu citādi izdevīgā gadījumā.

Man šķiet, ka „sabiedriskās domas revizija" ir vajadzīga tikai pašam rakstītājam.

M. D., Maywood, Ill.

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0266.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED

maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, izdara visas parastās banku operācijas. Birojs atvērts 6 dienas nedējā jaunās telpās —

27 BLOOR ST., E., TORONTO,
TEL. 924-2775,

no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā un sestdienās no plkst. 12—5 p. p.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

5. augustā — bērnu svētki Saulainē.
11. augustā — brīvdabas teātŗa viesizrāde (Londonas trupa) Saulainē.
1.—3. sept. — Tautas deju svētki Sidrabenē.
8. un 9. septembrī gaidu un skautu 40 un 45 g. jubilejas nometne Saulainē.
12. septembrī — dziedones A. Sapales un pianistes I. Gruznas (no Austrālijas) koncerts Sv. Andreja b-cas zālē.
22. septembrī — Itona auditorijā Amerikas ceļojošā teātŗa izrāde K. Lesiņa „Vājuma Spēks" un J. Sāberta 50 g. skatuves darba jubileja.
27. septembrī — Normas Auziņas (vijole) un Ronalda Leonarda (čello) koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
6. oktobrī — DV Toronto gada svētki — Leaside Memorial Gardens.
19. oktobrī — TLB Inženieŗu un tehniķu kopas slēgta balle.
20. oktobrī — DVTK teātŗa pirmizrāde Royal Ont. mūzejā.
27. oktobrī — Toronto Studenšu korporāciju kopas slēgts tējas vakars Royal Curling kluba telpās.
3. novembrī — Dainas koŗa koncerts — Parkdale Collegiate auditorijā.
10. novembrī — Mārtiņu balle — Columbus Hall.
24. novembrī — Klīvlendas latviešu teātŗa viesizrāde B. Šova lugā Šokolādes zaldātiņš.
24. novembrī — jauktā koŗa Dziesmu Vairogs koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
1. decembrī — TLB dāmu komitejas balle, Ungāru zālē, 245 College St.
8. decembrī — TLB Drāmatiskā ansambļa izrādē R. Blaumaņa Ugunī.
1963. gada 7. februārī — pianista Artūra Ozoliņa koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
1963. gada 7. martā — dziedones Ritas Dzilnas-Zaprauskas koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.

HAMILTONĀ

13. oktobrī — DV gada svētki Royal Connaught viesnīcā ar svinīgu jundu. Priekšnesumu daļā Dižda ncis no Toronto.
17. novembrī — 18. novembŗa svinības Royal Connaught viesnīcā. Svētku runu teiks Komitejas Latvijas brīvībai pr-dis V. Hāzners no Nujorkas.
25. novembrī Klīvlendas DV teātŗa viesizrādē — B. Šova „Šokolādes zaldātiņš".

KIČENERĀ

22. septembrī, plkst. 12 dienā — DV vispārējās meistarsacīkstes šaušanā River Valley Lodge šautuvē. Šai pat vietā plkst. 7 vakarā DV Kičeneras -Vaterlū nod. rīkotais 10 g. darbības atceres sarīkojums ar deju.

UZ SAULAINIEM DI

Red. V. Irbe.

CIEMOS PIE INDIĀŅIEM

Pie Čerokiju pilsētas Ziemeļkarolīnā atrodas indiāņu ciems Okonolufte, kas tulkojumā nozīmē „tie, kas dzīvo pie upes". Tas ir ciems, kādu to rāda tūristiem, bet kas nekādā ziņā nav tāds, kādā indiāņi dzīvo. Protams, veikalus taisa ari ar dzīviem indiāņiem un arī šeit jāmaksā ieejas maksa.

Šī ciema iedzīvotāji, kas gan te atrodas tikai dienas laikā, kamēr apgrozās tūristi, visi ir čerokiju indiāņi nacionālos tērpos, kas ir spilgti sarkani vai zili. Pavadoņi ir indiāņi ar teicamu angļu valodu, kas paskaidro šī ciema iekārtojumu. Te indiāņu sievietes šuj jostas ar skaistiem rakstiem, bet vienas jostas pagatavošanai vajaga trīs dienas. Te ar rokām veido dažāda veida podus, pēc tam ar asu kociņu iespiežot rakstus. Te rāda, kā veido lokus un bultas vai pūšamos stobriņus, lietojot tikai vismprimitīvākos darba rīkus. Pūšamais stobrs ir pāris metru gaŗš, gatavots no upes niedras, un indiāņi šī rīka lietošanā bija īsti meistari. No 5 izpūstām bultām visas piecas trāpīja mērķa centrā. Ņerēja skatīt arī laivu gatavošanu. To no ārpuses izcērt ar cirvi, bet iekšpusi izdedzina ar uguni. Vienas laivas pagatavošanai vajagot 3—4 mēnešus. Viena kurvja nopīšanai vajaga vairāk kā vienu dienu, pie kam šķiedras pirms pīšanas krāso ar dabīgām krāsām. Bērni seko tēva arodam, tā kā attiecīgais amats paliek vienā ģimenē. Rāda arī indiāņu rotas, tērpus un parāzas. Šī ir indiāņu dzīve, ko rāda tūristiem. Diemžēl, ir arī otra puse, ko nevienam nerāda, bet kas katram pašam jāpiskata.

Ir tiesa ,daļa indiāņu ar savu centību dzīvē izsitušies uz augšu. Tiem ir pat atsevišķi mazi moteļi, tiem ir vecāka gada gājuma auto, daļa no tiem ir izglītoti un dzīvo īres mājās, tie runā labā angļu valodā. Čerokiju apgabalā ierīkots indiāņu rezervāts, kogan indiāņi grib saukt par apgabalu, jo par zemi esot samaksājuši amerikāņu valdībai. Visi skaitās ASV pavalstnieki, tiem jāmaksā nodokļi un jālet karā dienestā, viņi var arī piedalīties vēlēšanās. Šinī apgabalā dzīvo ap 3300 indiāņu, bet zeme nav viena atsevišķs īpašums, to pārvalda cilts vecākie, kas katrai ģimenei ierāda zemes gabalu

ALFREDA BĒRZIŅA 6

Klusībā uz 65 mūža gadiem šogad atskatījās nujorkietis Alfreds Bērziņš. Jubilārs dzimis Jēkabpilī, kur apmeklējis skolas un sācis strādāt akcīzes valdē līdz 1915. g., kad nonāk Veļikije Luki pilsētā. Tur pagaidu mājas vietu bija atraduši apm. 3.000 latviešu bēgļu, kas radīja rosīgu kultūrālu darbību. Visos pasākumos dzīvi piedalījās arī Alfr. Bērziņš. Pēc 1917. g. revolūcijas lielākai daļai bēgļu izdevās atgriezties dzimtenē. Līdz ar viņiem aizbrauca B. dzīvesbiedre, bet viņš pats ar gados jaunākiem viriešiem tika aizturēts un ievietots bēgļu cietumā. Cietuma priekšnieks paziņoja, ka apcietinātie skaitās kīlnieki. Rādās valodas, ka puse no apcietinātiem tikšot nošauti,lai atriebtos par sarkano spiegu apcietināšanu Latvijā. Šis fakts apstiprinājās vēlāk pie bēgļu un spiegu apmaiņas Zilupē 1920. g. Atbrīvoto vidū bija arī Alfreds Bērziņš, vēl gados jauns, bet ar

JU
ulos

ROKA
MDINIE-
M . . .

tāciņāju-
trimdi-
sastādīt
i noteik-
šāves sa-
kos gadi-
ve ir ie-
rvien iz-
enti nav
irvaldīša-
jāuzne-
s iestā-
ēkusi iz-
kas cauri
u izcel-
kā esot
OLEGIJU
sit Pad
antinieku
nus, ie-
k apsau-
karā ar
as apmē-
Ontario
ei radu-
em doku-
rī jautā-
ras rokās
m ir bijis
ties savu
ārā ar to
va, ko iz-

i divalnā
irot, ka
sināts no-
kollektīv
vskoi kol-
ulkojumā
spekcijas
s pilsētas
Spriežot
r advokā-
a un pie
s ir tikai
saīsināto
kollēģijas
ot arī kā
juristov,
kli padom-
izmantot,
os manti-
omju va-
aras man-
Protams,
, to „pār-
n padom-

u nodroši-
išanu pēc
Maskavas
vienīgais
. Tāpēc
neatkarīgi
as stāvok-
m gadīju-
kstīt testa-
zemes li-
noteiku-
zdot pāris
sūri grū-
nenonāktu
rokās, kas
nest tikai
mantoju-
m patiem-
A. Kalns

TĀTIES

r. 56. (18.
nedzirdētu

na sabied-
D.V. sa-
autu, kas
em okupā-
a līdz šim
ka visi
ot personī-
ti."

ar šo „pla-
Iekad līdz
ka kāds
latvieši ir
ēji. Vispār
ka visma-
ni Latvijā
nēs, jo tie
stu terro
umus". To
kur patiesi
t komūnis-
vijā nebūtu
nā.

abiedriskās
dzīga tikai

ywood, Ill.

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0266.

ALEKSANDRA KANBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozītiem, izdara visas parastās banku operācijas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā jaunās telpās —
27 BLOOR ST., E., TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā un sestdienās no plkst. 12—5 p. p.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

5. augustā — bērnu svētki Saulainē.
11. augustā — brīvdabas teātra viesizrāde (Londonas trupa) Saulainē.
1.—3. sept. — Tautas deju svētki Sidrabenē.
8. un 9. septembrī gaidu un skautu 40 un 45 g. jubilejas nometne Saulainē.
12. septembrī — dziedones A. Sapales un pianistes I. Gruznas (no Austrālijas) koncerts Sv. Andreja b-cas zālē.
22. septembrī — Ītona auditorijā Amerikas cejojošā teātra izrāde K. Lesiņa „Vājuma Spēks" un J. Sāberta 50 g. skatuves darba jubilejā.
27. septembrī — Normas Auziņas (vijole) un Ronalda Leonarda (čello) koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
6. oktobrī — DV Toronto gada svētki — Leaside Memorial Gardens.
19. oktobrī — TLB Inženieru un tehniķu kopas slēgta balle.
20. oktobrī — DVTK teātra pirmizrāde Royal Ont. mūzejā.
27. oktobrī — Toronto Studenšu korporāciju kopas slēgts tējas vakars Royal Curling klubā telpās.
3. novembrī — Dainas koŗa koncerts — Parkdale Collegiate auditorijā.
10. novembrī — Mārtiņu balle — Columbus Hall.
24. novembrī — Klīvlendas latviešu teātŗa viesizrāde B. Sova lugā Sokolādes zaldātiņš.
24. novembrī — jauktā koŗa Dziesmu Vairogs koncerts, Koncertapvienības sarīkojums.
1. decembrī — TLB dāmu komitejas balle, Ungāru zālē, 245 College St.
8. decembrī — TLB Drāmatiskā ansambļa izrādē R. Blaumaņa Uguni.
1963. gada 7. februārī — pianista Artūra Ozoliņa koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
1963. gada 7. martā — dziedones Ritas Dzilnas-Zaprauskas koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.

HAMILTONĀ

13. oktobrī — DV gada svētki Royal Connaught viesnīcā ar svinīgu jundu. Priekšnesumu daļā Dižđancis no Toronto.
17. novembrī — 18. novembŗa svinības Royal Connaught viesnīcā. Svētku runu teiks Komitejas Latvijas brīvībai pr-dis V. Hāzners no Nujorkas.
25. novembrī Klīvlendas DV teātŗa viesizrādē — B. Sova „Sokolādes zaldātiņš".

KIČENERĀ

22. septembrī, plkst. 12 dienā — DV vispārējās meistarsacīkstes šaušanā River Valley Lodge šautuvē. Šai pat vietā plkst. 7 vakarā DV Kičeneras Vaterlū nod. rīkotais 10 g. darbības atceres sarīkojums ar deju.

Dzīve Savienotās Valstīs

UZ SAULAINIEM DIENVIDIEM

Red. V. Irbe.

CIEMOS PIE INDIĀŅIEM

Pie Čerokiju pilsētas Ziemeļkarolīnā atrodas indiāņu ciems Okonolufte, kas tulkojumā nozīmē „tie, kas dzīvo pie upes". Tas ir ciems, kādu to rāda tūristiem, bet kas nekādā ziņā nav tāds, kādā indiāņi dzīvo. Protams, veikalus taisa arī ar dzīviem indiāņiem un arī šeit jāmaksā ieejas maksa.

Šī ciema iedzīvotāji, kas gan te atrodas tikai dienas laikā, kamēr apgrozās tūristi, visi ir čerokiju indiāņi nacionālos tērpos, kas ir spilgti sarkani vai zili. Pavadoņi ir indiāņi ar teicamu angļu valodu, kas paskaidro šī ciema iekārtojumu. Te indiāņu sievietes šuj jostas ar skaistiem rakstiem, bet vienas jostas pagatavošanai vajaga trīs dienas. Te ar rokām veido dažāda veida podus, pēc tam ar asu kociņu iespiežot rakstus. Te rāda, kā veido lokus un bultas vai pūšamos stobriņus, lietojot tikai vismitīvākos darba rīkus. Pūšamais stobrs ir pāris metru gaŗš, gatavots no upes niedras, un indiāņi šī rīka lietošanā bija īsti meistari. No 5 izpūstām bultām visas piecas trāpija mērķa centrā. Ŗorēja skatīt arī laivu gatavošanu. To no ārpuses izcērt ar cirvi, bet iekšpusi izdedzina ar uguni. Vienas laivas pagatavošanai vajagot 3—4 mēnešus. Vienu kurvja nopīšanai vajaga vairāk kā vienu dienu, pie kam šķiedras pirms pīšanas krāso ar dabīgām krāsām. Bērni seko tēva arodam, tā kā attiecīgais amats paliek vienā ģimenē. Rāda arī indiāņu rotas, tērpus un paražas. Šī ir indiāņu dzīve, ko rāda tūristiem. Diemžēl, ir arī otra puse, ko nevienam nerāda, bet kas katram pašam jāpaskata.

Ir tiesa ,daļa indiāņu ar savu centību dzīvē izsitušies uz augšu. Tiem ir pat atsevišķi mazi moteļi, tiem ir vecāka gada gājuma auto, daļa no tiem ir izglītoti un dzīvo īres mājās, tie runā labā angļu valodā. Čerokiju apgabalā ierīkots indiāņu rezervāts, ko gan indiāņi grib saukt par apgabalu, jo par zemi esot samaksājuši amerikāņu valdībai. Visi skaitās ASV pavalstnieki, tiem jāmaksā nodokļi un jāiet kaŗa dienestā, viņi var arī piedalīties vēlēšanās. Šinī apgabalā dzīvo ap 3300 indiāņu, bet zeme nav viena atsevišķs īpašums, to pārvalda cilts vecākie, kas katrai ģimenei ierāda zemes gabalu lauksaimniecības ražojumiem,paturot mežu apgabalus kopīgai lietošanai, kā, piemēram, medībām. Tomēr gadu simtiem vecie tikumi vēl pastāv: sievietes nes bērnus piesietus uz muguras, vēl vienmēr darbojas „burvju daktelis", tāpat lieto lokus, bultas un pūšamos stobrus.

Daļa indiāņu dzīvo pēc baltā ienācēja parauga celtās mājās, citi vēl lieto vecās apaļo baļķu celtnes, ko latvietis, laikam, labākā gadījumā sauktu par pirti. Gultu vietā lāviņas, apklātas zvēru ādām. Ir pat vecā dūmu istaba, kur dūmiem gan vajadzētu iet laukā pa skursteni, bet tie vairāk sanāk istabā. Vērojot šos dzīves apstākļus, nevar teikt, ka zemes pirmiedzīvotāji būtu tikuši pie turības. Kaut arī jaunatne skolās mācās angļu valodu, daudzi vēl pieturas pie savas čerokiju valodas, it sevišķi vecākā paaudze. Čerokiju valodai ir 85 simboli, kas katra atbilst citai valodas skaņai.

Liekas, ka izsūtīšanas nav izgudrojuši krievi, bet tās bijušas jau agrāk. Sākumā čerokiju cilts pārvaldījusi plašu apgabalu, bet tad nākuši baltie ieceļotāji (kā indiāņi sauc baltos) un čerokiji saspiesti kalnos. Nāca zelta meklēšanas laiki, kad daži šīs cilts pārstāvji noslēdza līgumus visas cilts vārdā. Neskatoties uz protestiem, ģenerālis Skots 1838. gada maijā paziņoja, ka čerokijiem jāpāriet dzīvot uz rietumiem. Tā gada septembrī ģen. Skota karavīri savāca indiāņus baros un apmēram 13 tūkstošu čerokiju uzsāka bēdīgo ceļojumu, ko nosauca par Asaru taku. Vairāk kā četri tūkstoši mira, ceļojumu nebeiguši. Kāds tūkstotis ceļā izbēga un uzturējās kalnos. Tie pēc ilgākām cīņām ieguva neatkarību un tiesības no amerikāņu valdības atpirkt savu veco zemi.

Pēc indiāņu nostāstiem skaitpēšanu nav izgudrojuši indiāņi, bet to sākuši baltie ieceļotāji, sevišķi rietumos. So paražu tad vēlāk pārņēmuši indiāņi. Sākumā skalps bijis visa galvas āda ar matiem, bet vēlāk tikai tā galvas vieta, kur mati saiet kopā vienā „cekulā". Lielākā daļa indiāņu bijuši miermīlīgi, kaŗojuši tikai tad, kad kāds uzbrucis.

Jautāju arī, kāpēc indiāņi vēl dzīvo rezervātos, bet neiet uz pilsētām un neizmanto izdevību iegūt labāku darbu. Dažos gadījumos tas notiekot, bet daļa nākot atpakaļ, jo indiānis nevarot pierast pie citāda dzīves veida, tam esot indiāņu asinis un viņam vajagot mežu plašumus Tāpēc viņš labāk dzīvojot nabadzībā (dažos gadījumos varēju vērot bērnus pilnīgi kailus), ne

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI IR! IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: Atsevišķa divstāvu, 9 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, ūdens - eļļas apkure, garāža. Kopīgā cena — $ 18.900,-, iemaksa $ 3.000,-.

DANFORTH - LOGAN: Atsevišķa divstāvu, 7 istabu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, moderna apkure, garāža. Kopīga cena $ 15.000,-, iemaksa — $ 2.500.-. Atlikums uz jaunām 10 gadu obligācijām.

KINGSTON RD. - KENNEDY: Atsevišķs 6 istabu bungalovs ar izbūvētu pagraba dzīvokli, moderna eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš un dubultgarāža. Kopīgā cena $ 10.400,-, iemaksa $ 1.000,-. Atlikums uz vienu obligāciju.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTO ŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOSAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSETĀ.

DĪVAINĀS IERAŽAS UN DAŽĀDĀS TAISNĪBAS MĒRAUKLAS

(A. P.) Laiku pa laikam nākas saskarties ar dažām šīs zemes īpatnībām un tikumiem un dažādām taisnības izjūtām, kas mums, pieradušiem pie citām mērauklām, liek daudzkārt pabrīnīties un paraustīt plecus. Pēdējā laikā esmu lasījis arī dažus rakstus un lasītāju vēstules, kur šīs dīvainības gan kritizētas, bet paliek jautājums, vai tās kādreiz arī izdosies pavisam izskaust.

Vairāk ticams un domājams, ka savā konservātīvismā iegrimušais anglis, pieradis pie līdzšinējās dzīves ziņas un kārtības, lasītās vai dzirdētās kritikas gan uzklausīs, bet tomēr mierīgi vien turpinās savu dzīvi un darbu virzīt pa līdzšinējām vecām sliedēm.

Jau atkal tuvojas rudens un tāpēc šīsdienas temats skars dažas mazliet vēsākas temas.

Vispirms kā uz svarīgāko paražu jānorāda arī vecā tradīcija ģimenei vakaros sapulcēties ap kamīnu, kas pamazām gan zaudējis savu galveno sastāvdaļu un pievilkšanas spēku — ogles, jo pilsētās aizvien plašāk topošajās bezdūmu joslās ogles dedzināt aizliegts un tās atvietojamas ar kādu citu bezdūmu kurināmo. Izvēle nosvērusies uz koksa pusi, bet tas degot vai kvēlojot nebūt vairs nedod to intimitāti un mājīgumu, ko deva ogles lēnā degšana. No siltuma gan tur tika tik tai ķermeņa daļai, kas bija pagriezta pret kurtuvi. Lai kaut cik no šī vecā ogļu kamīna idiles saglābtu, ir daudz māju, kas to aizvietojuši (VĒSTULE NO ANGLIJAS) ar mākslīgu kvēles ierīci, kur elektriskā spuldze, rotējot starp mākslīgiem ogļu klumpjiem, gan rada iespaidu, ka tie degtu, bet, protams, siltuma no tiem nav pat par peniju. Droši vien, paies vēl gadu desmiti, iekāms šis kādreizējais mājīguma simbols pilnīgi aizvietosies ar kādu citu, daudz modernāku un praktiskāku kurtuvi. Bet līdz tam līdzšinējā nebeigs kvēlot kā ziemā, tā arī vasarā.

★

Nākošā ieraža, ko gribu pieminēt, skar . . . angļu guļamistabas. Mazliet pabailīgs temats, bet nekādas diskrētas lietas jau iztirzājamas nebūs, jo sekojošās rindās galvenā kārtā skarts jautājums, kāpēc gan šīs guļamistabas ir vienmēr aukstas un pat lielākā sala laikā netiek apkurinātas un vairumā tajās nekādas apkures ierīces nemaz nav un nekad arī nav bijīs. Varbūt tagad, sakarā ar televīzijas uzvaras gājieniem, viena ieraža ir mazliet mainījusies. Vakaros, pie miera ejot, gultā vairs neatliek laika lasīt, kā agrāk, bet arī tagad, ja vēl to dara, neviena nam nav ienācis prātā, kāpēc gan šī lasīšana jāsaista ar drebināšanos no aukstuma? Vai nebūtu daudz patīkamāki, ja guļamtelpa būtu silta un arī gultā ielīst varētu daudz vieglāk nekā tagad. Tā vien šķiet, ka siltu guļamistabu angļi uzskata par kaut ko neveselīgu. Bet vai daudz veselīgāki ir silti naktsdaudz māju, kas to aizvietojuši dūraiņi un siltas zeķes kājās? Kāpēc gan angļi sevi tā moca, ja citās valstīs un droši vien arī pie jums, Kanadā, ļaudis izģērbjas siltās guļamtelpās un bez drebināšanās, pat plānā naktstērpā, patīkami ļaujas nakts mieram un atpūtai? Kādreiz lasīju kādu visai patiesu atziņu, ka vakaros, dodoties pie miera, anglis ne tik daudz tam sagatavojas izģērbjoties, kā attiecīgi apģērbjoties.

Var jau būt, ka pēc medicīnas atzinumiem siltas guļamistabas nemaz nav veselīgas un angļi šo patiesību jau atskārtuši pirms gadu simtiem, bet nav tomēr noliedzams arī fakts, ka pamazām šejienes jaunceltnēs sāk ieviesties „neveselīgā" centrālapkure ar radiātoriem visās istabās. Šīs labierīcības gan sagroza visu līdzšinējo ierasto kārtību, jo kas gan tas vairs par miegu, ja neguli tipiski angliskā guļamistabā?

KOMŪNISTU PRIVĀTĪPAŠUMA IEDZIMTAIS GRĒKS

Nesen Reitera telegrafa aģentūra no Maskavas ziņoja brīvajai pasaulei, ka vismaz 10 padomju pilsoņi ieskaitot divus augstākus vadības ierēdņus, notiesāti uz nāvi par kukuļu ņemšanu, valūtas spekulāciju un krāpšanu. Viens no notiesātiem ir kāds K. D. Degtjarevs, kas bijis finanču ministrijas departamenta direktors un kas, kā ziņojusi arī oficiālā padomju telegrafa aģentūra Tass, esot ņēmis kukuļus.

Šie spriedumi sekojuši pēc kādas prāvas, ko četrus mēnešus iztiesāja Padomju Kirgizijas galvas pilsētā Frunzē. Cik zināms, tas ir lielākais personu skaits, kas vienā prāvā sodīti ar nāves sodu par kukuļošanu, valūtas spekulāciju un valsts mantas piesavināšanos kopš pag gadā no jauna ievests nāves sods. Ar nāvi sodīts arī Kirgizu republikas agrākais plānošanas komisijas priekšsēdis B. D. Djušaljevs. Laikraksti apgalvo, ka viņš piesavinājies valsts mantu, kas vērtībā pārsniedz 3.000.000 rubļu (ap $ 3.369.000,-), un to izlietojis, lai iegūtu ārzemju valūtu un zeltu spekulācijai.

Kā zināms, komūnisti visus grēkus piēraksta „kapitālistiskās iekārtas" paliekām. Tomēr šinī gadījumā to, laikam, nevarēs vis darīt, jo abi uz nāvi notiesātie augstākie valsts ierēdņi katrā ziņā ir īsti partijas biedri un uzauguši galvenām kārtām laikā, kad pār krievu zemi spīdēja „padomju sociālisma saule". Tātad tos kapitālisms nav varējis samaitāt, jo tie ir īsti „padomju laimīgās dzīves" produkti . . .

Prāvas visai pasaulei atsedz ilgi un kautri slēptos padomju iekārtas netikumus, ko komūnisti nekad nebūtu darījuši, ja šīs lietas nebūtu pēc otrā pasaules kara pāraugušas pāri viņu galvām, apdraudot ne tikai visa režīma slavu, bet pat tā pastāvēšanu. Raksturīgi arī, ka ar nāves sodu, ko steidzamības kārtā atkal atjaunoja, soda par kukuļņemšanu, valūtas spekulāciju un valsts mantas piesavināšanos. Cik satrunējusi ir komūnistu jaunā šķira, vislabāk pierāda šie pašas padomju tiesas spriedumi un īsi pirms tiem atjaunotie nāves sodi par saimnieciskiem noziegumiem, kas savā bardzībā, blakus minot, tālu pārspēj sodus par līdzīgiem noziegumiem visās civilizētās kapitālistiskās valstīs un mazliet sāk atgādināt tumšos barbarisma laikus . . .

Rl.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

Valdemārs Šķiliņš

BEZ TĒVZEMES UN MĀJĀM

(1. turpinājums.

Pirmdien, 28 augusta rītā, dodamies ceļā. Pie Liepkalnes kapsētas sastopam garu rindu braucēju, kas kolonnā stiepjas apm. kilometru līdz pasta kantorim un sastāv no Sausnējas un tam robežās esošo Liepkalnes pagasta iedzīvotājiem. Tie ir, kas bēgļu gaitās nebija vēlējušies braukt, bet palikt mājās, un starp viņiem atrodu arī savu māti.

Pēc kādiem 4 kilometriem atrodam mežā novietotu vācu vezumnieku vienību.

Iestājusies jau rudens melnā nakts. Esmu pārliecībā, ka zirgs ir pie viņiem. Eju lēnām atpakaļ gar mežmalu un iesaucos: „Suksa", uz kāda vārda mans zirgs vienmēr atsaucās. Tā arī šoreiz, — iepretim mežā tas skaļi iezviedzas. Esmu priecīgi satraukts, eju pāri grāvim, bet man pretim tūliņ stājas vairāki vīri. Rokās tiem ir bomji, un rupji kliedz: „Atpakaļ!" Tie bijušie krievu gūstekņi.

Pret vairākiem neliešiem mēs divi esam bezspēcīgi. Raudi, dzedi vai mirsti nost, viss bez nozīmes pret varmācību. Jau naktī tie aizbraukuši un pūles sadzīt pēdas paliek bez sekmēm.

Kara troksnis arī pašreizējā vietā jau stipri dzirdams. Satrauktiem prātiem nav miera, un pēc dažām dienām dodamies tālāk uz Madlienu. Nozagtā zirga vietā sadabūts liels sirmis, bet nodzīts un slims, derīgs tikai lēnai gaitai, un daļa mantu no vezuma jāizmet.

Izbraucam cauri Madlienai uz Suntažu pusi, un pēc apm. 3 km uzsākam meklēt atpūtas vietu. Zirgi noguruši, īpaši sirmis. Iejot kādās mājās, pirmo reizi iepazīstos ar savādo latvisko „laipnību", iepretim smagā ceļa gaitniekiem, kaut arī turienes ļaudīm tas pats liktenis tuvu.

Saimnieces, atraitnes, brālis, no Madlienas, mūsu lūdzējai strupi atbildējis, ka telpu nav. Lai taisoties prom.

Neteikdams ne vārda, iegāju pilnīgi tukšajā šķūnī un ieņēmu tur vietu. Lai iet sūdzēties. Tas nenotika, tikai ļoti interesējās, kad braušot prom. Līdzīgas parādības nācās arī turpmāk piedzīvot. Zēl, ļoti zēl un smagi, ka šādi var izturēties latvji savas tautas posta un nelaimes laikmetā.

Saklausām ziņas, ka fronte apstājusies pie Vesetas un mūsu mājas krievi vēl nav ieņēmuši, kamdēļ ar kaimiņu Romānu norunājam ar riteņiem tur aizbraukt.

Iebraucot mājās, atrodu tās pilnas vācu kareivjiem. Pagraba uzkalnā starp parka kokiem atrodas smagā artilerija, tāda arī rudzu laukā un maskēta ar nopļauto rudzu statiem.

Mīkstās mēbeles kareivji aizvākuši kalnā pie lielgabaliem un starp kokiem ierīkojuši sev labas atpūtas vietas.

Pie Pērses nelielā tilta ir pirmā uguns līnija. Tikai pāris simts metru aiz upes ir sarkanie. Dzīvojamai mājai izzāģēta viena iekšējā siena, ko kareivji izlietojuši kurināšanai, gatavojot ēdienu.

Tukšas un drūmas arī blakus mājas.

Pastāvīgi gaisā dzirdama artilerijas lādiņu šņākšana. Rikojamies, lai drīzāk tiktu prom.

Nākošā dienā pārvācamies uz Lauberes pagastu. Sarunāju kādās mājās apmešanos maniem laudīm un ganības lopiem.

Laiks aizrit samērā ātri.

(Turpinājums sekos)

PRET KO ĪSTI MUMS JĀCĪNĀS?

Dienu dienā trimdas presē dažādos variantos piemin cīņu par Latvijas brīvību. Lai cīnītos, ir skaidri jāzina pretinieks, tā stratēģija, taktika un ieroči. Nezinot pretinieku, mēs nevaram koncentrēti cīnīties pret to. Diemžēl, pieminētie elementi ir lielā mērā tīti. Mēģināsim īsos vilcienos iepazīties ar konkrēto pretinieku, tā ieročiem un taktiku.

Kas ir pretinieks? —

Komūnisms — skan skaidra un vienprātīga atziņa. Pietiek kādam, lai no kurienes tas arī nāktu, tā vai citādi nostāties pret komūnismu, kad mēs to pieņemam par savu sabiedroto, un aizvien iebāžam cūku azotē. Kādu apjūsmošanu sacēla Pasternaks ar savu Dr. Živago! Apjūsmošana maksāja arī nepareizā kanāli aizgājušu naudu, kas tik nepieciešama pašu kultūras vajadzībām. Nepētījām, nemanījām, ka šis pats Pasternaks ir gan pakritizējis režīmu un Marksu, bet nekad nav to pamatos noliedzis, atsacījies no tā un mīra kā ticīgais komūnists. Mākslinieku - pianistu Richteri, kas Pasternaka bērēs spēlēja Šopēna sēru maršu, Kremlis tūliņ pēc bērēm nenosūtīja vis uz Sibiriju, bet — Ameriku kultūras vērtību apmaiņai. Bet pats galvenais — mūsu būt vai nebūt — ir Pasternaka nostāja nacionālā jautājumā. Tādu Pasternaks, tāpat kā ģenerālis Vlasovs un visi viņi — „komūnisma internacionāles" audzēkņi — nemaz neatzīst, nicina un nekrievu tautām piešķir vienu privilēģiju — ātrāki tapt asimilētām, izkust krievu jūrā. Līdzīgā kārtā patlaban tiek izrādīta labvēlība dzejniekam Jevtušenko, kas uzrakstījis režīmam nepatīkamus divus dzejoļus. Labvēļiem vajadzētu zināt, ka krievu valodā iznākušā „Dzimtenes Balss" un Maskavas radio „Tēvzeme" pirms dažām nedēļām dienu dienā aicināja emigrantus klausīties tā paša Jevtušenko jūsmīgo dzejoli par „Lielo miera valsti". Vajadzētu arī zināt, ka nupat Maskavā ir iznācis 352 lpp. biezs Jevtušenko dzejoļu krājums, kurā lielāko tiesu oldināts režīms un tālais politiskais brālis Kastro.

Bieži, sevišķi trimdas gadu pirmajā desmitā, un arī tagad ir rasti šķietami sabiedrotie cīņā pret komūnismu starp krievu emigrantu politiķiem un to organizācijām, jo, lūk, tie taču esot 100 proc. antikomūnisti un līdz ar to mūsu sabiedrotie. Nepiedodami nezinām, ka nav tādas krievu emigrantu organizācijas, vai atsevišķa politiķa, kas Krievijas nedalāmības resp. citu tautu apspiešanas jautājumā neietu rokā rokā ar Kremļa valdniekiem. „Labāk slikts diktātors (Staļins) nekā ļaut Krievijas dzīvo miesu sagraizīt gabalos" — pašapzinīgi deklarē krievu emigrantu virsdemokrats A. Kerenskis.

Ir jāiegaumē, ka mūsu reālais ienaidnieks ir nevis komūnisms — kā abstrakta ideja, bet gan aiz šīs idejas paslēpies krievu imperiālisms. Pēc 40 gadu valdīšanas Krievijā komūnisms kā ideja ir bankrotējis, pats ir pierādījis savu dzīvot nespējību. Komūnisma vietā tur nodibinājies kapitālisms, ar lielāku atstarpi starp bagāto un nabago salīdzinājumā ar gāzto caru valdīšanas laikiem.

Turpinājumā: Maskavas „komūnisma" stratēģija, taktika un ieroči.

Mežmalietis

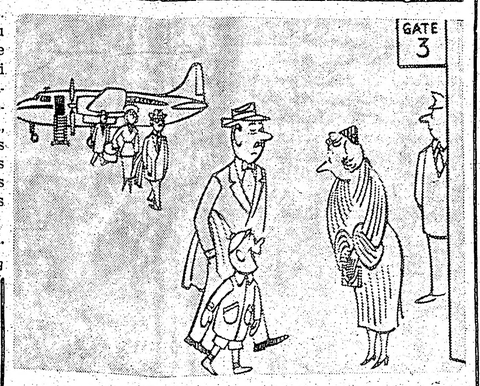

Voldiņš: „Lidojums bija lielisks! Iedomājies, mamuc, pēc tam, kad papus solījās piezvanīt stuartesei, pats pilots iznāca ar mums aprunāties."

ATSKAŅOJIET LATVIEŠU DZIESMAS

Pieprasiet zemāk minētās plates

D.V. GRĀMATNĪCĀ

1001 DIŽDANCIS, sieviešu kvartets 45 RPM $2.00
Vecpuišu dancis. Jautrais pāris. Brālīts māsa dancinājā. Eņģelītis. Maģais dancis. Ķekatu dancis.

1002 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
E. Dārziņa — Es zinu. J. Norviļa — Vasara; Noriet saule vakarā. J. Ciruļa — Aun, meitiņa, balti kājas. E. Melngaiļa — Rudenī.

1003 DAINA, jaukts koris 33 RPM $5.00
J. Ciruļa — Maldi. J. Vītola — Upe un cilvēka dzīve; Karaļmeita. V. Ozoliņa — Dzērves un ērglis. J. Graubiņa — Aiz krūmiņa, aiz vējiņa. E. Freimanes — Pilna upe baltu ziedu, Sijā auzas. V. Bērzkalna — Tumsa, tumsa, kas par tumsu. E. Melngaiļa — Ciruļa vedības.

1004 B. PIEKALNĪTIS, bass 45 RPM $2.00
J. Vītola — Mana kokle. A. Kalniņa — Imantas dziesma. B. Skultes — Sapņu zeme; Dainu zeme. J. Kalniņa — Esam lielķēniņa dēli.

1006 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
J. Norviļa — Balsis. Jāz. Mediņa — Krāc jūrmalas priedes; Ganiņš biju. M. Hermann — Tuljaks

1007 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
E. Dārziņa — Mirdzi kā zvaigzne. B. Skultes — Aijā. J. Vītola — Nakts; Mežezers.

1008* DZIESMU VAIROGS, jaukts koris 33 RPM $6.50
T. Ķeniņa kantāte — Kurzemes kareivis. J. Vītola kantāte — No atzīšanas koka. Ad. Ābeles — Dieva gādība. A. Kalniņa — Nakts dziesma. E. Melngaiļa — Mūsu Tēvs debesīs.
Solisti: A. Ruševica, un J. Kļaviņš. Pie ērģelēm prof. Ād. Ābele.

1009* THE LATVIAN TRIO 33 RPM 6.00
E. Dārziņa — Melancholiskais valsis. P. Šuberta — Šūpļa dziesma. V. Ziedoņa — 3 latviešu tautas dziesmas. L. van Beethoven — Trio in B flat major.
Uzraksti angļu - latviešu valodā!

1010* V. SALNA, tenors 33 RPM $5.00
H. Berino — Mana dziesma; Tev, zaļais lauks; Sniega puķe. J. Ivanova — Arāja tīcība. J. Ķepiša — Bēglis; Liepu tēja. A. Melli — Lauztās priedes. J. Kalniņa — Es iešu. V. Ozoliņa — Aicinājums. A. Kalniņa — Tev.

1013* GARĪGĀS MŪZIKAS KONCERTS 33 RPM $5.00
Latviešu baptistu koŗu Dziesmu diena Čikāgā.
Tiešs koncerta ieskaņojums!
A. Purva — Reiz ausīs rīts. V. A. Krūma — Jūŗa un sirds. K. Lidaka — Ceļinieks uz debess mājām. J. S. Bacha — Prelūde D-dur. Ch. Gounod — Debesu miers; Orātorija Nāve un dzīvība (2. un 3. daļa).

1015 TORONTO LATV. TAURU ORK. 45 RPM $2.00
Marši: Rīga dimd, Pūt vējiņi, Seši mazi bundzenieki. Tautas valsis.

1018 DUETI — V. SALNA un J. KLAVIŅŠ 45 RPM $2.00
J. Norviļa — Latvietim. A. Žilinska — Karogs.

1019 TAUTAS DZIESMAS — E. REINVALDE, sopr. — 45 RPM $2.00
J. Vītola — Aijā, žūžū; Vilciņš zaķi aicināja; Dzeltens manis kumeliņis. V. Dārziņa — Man' māmiņa tā glabāja; Man deviņi rožu dārzi.

1020* THE LATVIAN TRIO 33 RPM $6.00
E. Freimaņa — Menuets: Valsis. V. Bērzkalna — Rucavietis. K. Lesiņa — Agiteto. J. Vītoliņa — Suitu dancis. V. Dārziņa — Raibie cimdi. V. Ziedoņa — Svita „Sena Teika".

1021* KALVIS, vīru dubultkvartets 33 RPM $6.00
E. Dārziņa — Pie tēvu zemes. J. Vītola — Uguns milna; Dies irae; H. Pavasara — Barka ar sienu; Vecie tēvi. J. Ciruļa — Jaunībai; Koklētājs. V. Ozoliņa — Rozes. A. Jurjāna — Lūk, rozes zied. A. Valles — Dzimtene. A. Kalnāja — No dzimtenes manas. A. Kalniņa — Karš.

1022* LIGO, jaukts koris DAINA 33 RPM $6.00
E. Freimane — 13 ligo dziesmu virkne. E. Melngailis — Jo dziedāju, jo skanēja. V. Dārziņš — Švāgera meitiņa. E. Freimane — Aiz kalniņa dūmi kūpa. J. Graubiņa — Jūŗin' prasa smalku tīklu; Dziedātāja ligaviņa.

TAUTAS DEJAS Skaņu studijas DAINA orķestra izpildījumā 45 RPM ā $2.40
1023 Plaukstiņpolka.
1024 Andžiņš
1024 Andžiņš
Mugurdancis.
1025 Litenietis.
Brālītis un māsiņa.

RCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

RD. - KENNEDY: Atsevišķs 6 ista- izbūvētu pagraba dzīvokli, moderna īvāts iebraucamais ceļš un dubult- cena $ 10.400,-, iemaksa $ 1.000,-. At- obligāciju.

INIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSETĀ.

MĀJĀM

n at- izlietojuši kurināšanai, gatavojot a arī ēdienu.
r no- Tukšas un drūmas arī blakus mājas.
i aiz- Pastāvīgi gaisā dzirdama arfi- aliem lerijas lādiņu šņākšana. Rīkoja- ojuši mies, lai drīzāk tiktu prom.
Nākošā dienā pārvācamies uz r pir- Lauberes pagastu. Sarunāju kā- pāris dās mājās apmešanos maniem arka- ļaudīm un ganības lopiem. ūgēta Laiks aizrit samērā ātri. reivji (Turpinājums sekos)

ATSKAŅOJIET LATVIEŠU

IESMAS

zemāk minētās plates

RĀMATNĪCĀ

ešu kvartets 45 RPM $2.00
pāris. Brālīts mās- dancināja. Eņ- ekatu dancis.

ultkvartets 45 RPM $2.00
Norvilja — Vasara; Noriet saule va- meitiņa, balti kājas. E. Melngaiļa —

s 33 RPM $5.00
ola — Upe un cilvēka dzīve; Karal- ērves un ērglis. J. Graubiņa — Aiz reimanes — Pilna upe baltu ziedu, — Tumsa, tumsa, kas par tumsu. E. as.

bass 45 RPM $2.00
A. Kalniņa — Imantas dziesma. B. Dainu zeme. J. Kalniņa — Esam

ultkvartets 45 RPM $2.00
Mediņa — Krāc jūrmalas priedes; n — Tuljaks

ultkvartets 45 RPM $2.00
zvaigzne. B Skultes — Aijā. J. Vito-

GS, jaukts koris 33 RPM $6.50
rzemes kareivis. J. Vītola kantāte — beles — Dieva gādība. A. Kalniņa — aiļa — Mūsu Tēvs debesīs. n J. Kļaviņš. Pie ērgelēm prof. Ād.

RIO 33 RPM 6.00
liskais valsis. P. Šuberta — Šūpļa 3 latviešu tautas dziesmas. L. van lat major.
ešu valodā!

33 RPM $5.00
ma; Tev, zaļais lauks; Sniega puķe. J. Ķepīša — Bēglis; Liepu tēja. A. J. Kalniņa — Es iešu. V. Ozoliņa — Tev.

AS KONCERTS 33 RPM $5.00
Dziesmu diena Čikāgā.
ojums!
its. V. A. Krūma — Jūra un sirds. debess mājām. J. S. Bacha — Pre- — Debesu miers; Orātorija Nāve un

TAURU ORK. 45 RPM $2.00
ņini, Seši mazi bundzenieki. Tautas

A un J. KLAVIŅS 45 RPM $2.00
Žilinska — Kazogs.

S — E. REINVALDE, sopr.
— 45 RPM $2.00
ciņš zaķi aicināja; Dzeltens manis Man' māmiņa tā glabāja; Man devi-

IO 33 RPM $6.00
Valsis. V. Bērzkalna — Rucavietis. itoliņa — Suitu dancis. V. Dārziņa — Svīta „Sena Teika".

ckvartets 33 RPM $6.00
neš. J. Vītola — Uguns milna; Dies a ar sienu; Vecie tēvi. J. Ciruļa — zoliņa — Rozes. A. Jurjāna — Lūk. zimtene. A. Kalnāja — No dzimte- Karš.

DAINA 33 RPM $6.00
ziesmu virkne. E. Melngaiļis — Jo ārziņš — Svāgera meitiņa. E. Frei- kūpa. J. Graubiņa — Jūrin' pra- ija ligaviņa.

studijas DAINA orķestra
45 RPM ā $2.40

WASAGA BEACH — ROSEBUD COTTAGES
LATVIEŠU PASĀKUMS ATVĒRTS VASARNIEKIEM
2 un 3 istabu kabīnes un atsevišķas istabas izīrējam nedēļu nogalēm un nedēļām. Ēdienu pagatavošana. Lieliska atpūtas vieta: peldēšanās - makšķerēšana. Reģistrējieties laikus jūsu atvaļinājumam! ● Brīva laivu lietošana. ● Ielūdz
J. BAJĀRS — ROSEBUD COTTAGES, MOSELEY STREET
(tuvu FINA benzīna satcijai).

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS
ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS
PIENEM:
DV. GRĀMATNICA. 123 HURON ST., TORONTO 2-B.
Darba laiks no pl. 9—6, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

Penmans
GP 2-5
APAKŠVEĻA - ZEĶES - T-KREKLI

VENUS
PUĶU VEIKALS
● Ziedi un ziedu sakārtojumi visādām vajadzībām.
● Latviešu keramika.
● Ādas izstrādājumi.
231 Roncesvalles Ave., Toronto.
LE 4-4645; LE 3-4037 pēc darba.
A. PUTNIŅS

Kur pēkšņi izgalsa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecinājis?
Es ziedu uzlūkoju . . .
SVEICIET AR ZIEDIEM!
LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas,
tel.: LE 3-3884, Toronto.
KANADAS DAILAMATNIEKU SAVIENIBAS SALONS.
LOTUS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6790

REALTOR
BĒRZIŅŠ
Realty Limited
REAL ESTATE
INSURANCE
MORTGAGE BROKERS
NOTARY PUBLIC
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — pārdošanā: mājas, veikali, farmas u. c.
APDROŠINĀŠANA — apdrošina auto, mājas, mēbeles, zādzības nelaimes, slimības u. c.
OBLIGĀCIJAS — obligāciju un aizdevumu sagāde u. c.
NOTĀRS — līgumi, tulkojumi, notāriāli apstiprinājumi u. c.
LE 4-8447
316 Harboard St.,
TORONTO

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911.
BAGATIGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADIJUMAM. ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.
TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.
PIEGĀDE MĀJĀS.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-6183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.
● Turpat dabūjami BILŽU LOGĀTI. ●

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ
SPIESTUVE
TORONTO
PIENEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:
● LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES.
● VIZĪTKARTES.
● DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM.
KONCERTU PROGRAMMAS.
● SARĪKOJUMU BIĻETES.
● PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS.
● GRĀMATAS un ŽURNĀLUS.
● VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIENEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

JAUNIZNĀKUŠĀS GRĀMATAS UN NOTIS
Andrejs Irbe — MUMS NAV SVĒTVAKARA — noveles $ 3.20
Dr. Biskaps — DZĪVES VĒJOS — ārsta atmiņas ..... $ 5.50
Ed. Freimanis — DAIGĀS ROTAĻAS — noveles ..... $ 3.20
V. Sniķere — NEMITAS MINAMAIS — dzejoļi .... $ 2.80
K. Kurbads — SILU ŠALKA — dzejoļi ..... $ 2.80
ZIŅTIS Nr. 6./7. (plašs dubultnr. angļu valodā) ..... $ 1.50
NOTIS
V. Dārziņš — 200 latviešu tautas dziesmas II, III, IV. b ā $ 3.50
III - IV kopā $ 6.00
Jēk. Mediņš — latviešu tautas dziesmas ..... $ 2.50
Arv. Žilinskis — Solo dziesmu izlase ..... $ 4.00
Pasūtinot apgādā 25% atlaide.
ALFR. KALNĀJA APGĀDS,
719 W. Willow St., Chicago 14, Ill., USA.

NOTIS —
V. Dārziņa — 200 latviešu tautas dziesmas I-IV a ..... $ 3.50
" — 200 latviešu tautas dziesmas II d ..... $ 6.00
" — Sonata No 2 Klavierēm ..... $ 2.50
" — Treludes " ..... $ 2.00
" — Sonatina G " ..... $ 2.50
" — Sonatina F " ..... $ 2.50
" — Mazās svītas " ..... $ 2.50
" — Divas Prelūdes G " ..... $ 1.50
" — Tiade de Preludes " ..... $ 2.50
" — Trittico Barbaro " ..... $ 2.50
" — Suite A " ..... $ 2.50
" — Spēlējiet pirkstiņi I-II klavierēm ..... $ 2.50
" — 25 latviešu tautas dz. vieglā apstrādājumā $ 1.20
V. Dārziņa Sonāta I ..... $ 2.50
E. Dārziņa — Melancholiskais valsis — klavierēm ..... $ 0.70
Jēkabs Poruks — Es dziesmu meklēju I ..... $ 2.50
Valdemārs Ozoliņš — Sarmotai dvēselei — solo dz. ..... $ 5.00
A. Jurjāna — Kantāte ..... $ 2.00
" — Lūgšana un E. Dārziņa Rezignācija ..... $ 1.20
" — Jel nevaicā ..... $ 1.20
E. Melngailis — Latviešu tautas dziesmas — solo balsij ar klavieru pavadījumu ..... $ 2.00
Dabūjamas
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ,
123 HURON STREET, TORONTO, 2 - B, Ontario.
Lūdzam nošu pasūtinājumiem pa pastu pielikt 10 ¢ pasta izdevumiem.

LICENZĒTS GĀZES UN EĻĻAS APKURU IERĪKOTĀJS
izpilda jaunus un remonta darbus.
Krāsns tīrīšana $ 7.00.
Lūdz zvanīt LE 1-6583.
A. LAGUNS,
204 Oakwood Ave., Toronto.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pa- ņem, apliecībām, kā arī pārfoto- grafē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas at- tīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

BRĪVDIENĀM piedāvājam
JAUNĀKĀS GRĀMATAS
E. Dunsdorfs — LATVIJAS VĒSTURE — 1600 - 1710 $ 12.50
A. Voitkus — SPOGULIS — humoreska ..... $ 5.60
A. Johansons — VĒJU MEZGLI — esejas ..... $ 2.80
A. Daugule — SADEDZINĀTIE TILTI — romāns ..... $ 3.00
A. Čika un
A. Šmits — — SPORTA SMAIDS — atmiņas ..... $ 3.00
T. Zeltiņa redakcijā — DZEJAS UN SEJAS — antoloģ. $ 7.50
J. S. Turģenevs — DŪMI — romāns ..... $ 3.85
Guntis Zariņš — VARONĪBAS AUGSTĀ DZIESMA — stāsti ..... $ 3.80
Ilze Šķipsna — VĒJA STABULES — stāsti ..... $ 3.80
Dr. D. Biskaps — DZĪVES VĒJOS — ārsta dzīves un darba atmiņas ..... $ 5.50
TILTS Nr. 42./43 — žurnāls ..... $ 2.00
TILTS Nr. 44./45. — žurnāls ..... $ 2.00
LATVJU ZELTENE — rokdarbu žurnāls Nr. 41 ..... $ 1.00
LATVJU ZELTENE — rokdarbu žurnāls Nr. 42 ..... $ 1.00
J. Klidzējs — JAUNIEŠI — romāns ..... $ 3.90
Irma Grebzde — KALNI KAPJ DEBESĪS — noveles $ 3.60
Marg. Kovaļevska — POSTA PUĶE — romāns ..... $ 4.00
F. E. Tamsāre — VELNS AR VILTOTU PASI — romāns $ 3.40
V. Kārkliņš — VAKARA ZVAIGZNES — romāns ..... $ 4.00
Francis Molnārs — PĀVILIELAS ZĒNI — jaunatnes romāns ..... $ 3.00
V. Krāslavietis — AR LAIKA DEGLI — dzejoļi ..... $ 3.00
A. Eglītis — DIVI KĀPIENI — ar autora zīmējumiem $ 2.80
S. Lazdiņa — SADEGUŠIE SPĀRNI, II daļa — romāns $ 3.90
E. Dārziņš — PAVASARA STRAUMES — dienas grām. $ 3.50
Andr. Eglītis — LĀSTS — dzejoļi ..... $ 4.25
LATVIJAS ATBRĪVOŠANAS KARA VĒSTURE, II d. $ 8.00
K. Kurbads — SILU ŠALKAS — dzejoļi ..... $ 2.80
A. Irbe — MUMS NAV SVĒTVAKARA — noveles .... $ 3.20
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont., Canada.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS & NOTĀRS
133 RICHMOND ST., W.,
TORONTO 1, ONTARIO.
EM 6-8996 (darbā).
RO 6-8354 (mājā).
Atvaļinājumā no 28. jūlija līdz 13. augustam.

ALFRED ŠTIKUTS
REAL ESTATE BROKER
REALTOR
481-0431

KRĀSOTĀJS
Zema cena — augsta kvalitāte.
CL 5 - 6451

Vajadzīgs
daļējam darba laikam
PĀRDEVĒJS uz komisijas noteikumiem.
Jāprot angļu un latviešu valoda
Zvanīt Mr. STODDART — MERCHANTS FINANCE.
EM 3-1935, Toronto.

Latvietis izdara
KRĀSOŠANAS DARBUS, ARĪ TAPSĒŠANU.
Tel. 924-0363 (pieteikt angliski), vai HU 8-8640 (latviski, vakaros).

BĒRNU UZRAUDZĪTĀJU
darba dienās meklē atraitnis diviem 3 g. ve- ciem zēniem.
Lūdzu zvanīt vakaros, 488-7214, Toronto.

IZĪRĒJAMA LIELA ISTABA
ar vai bez mēbelēm
(3 skapji un atsevišķa ieeja). Skaists dārzs. Visas ērtības.
Zvanīt 699-0316, Toronto.

LA ATSEVIŠĶI EKSEMPLĀRI dabūjami
O. ANDERSONA DELIKATEŠU VEIKALĀ
26 Market St., Hamilton, Ont.,
kā arī
„NORTHLAND GROCERIES",
120 Barton St., E., Hamilton, Ont.

F. Rusan
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

KAS? KUR? KO? TORONTO

PĀRTIKA - DELIKATESES
Little Rīga — delikatešu veikals LE 4-8974
343 RONCESVALLES AVE.
Viesību galdi, aukstās bufetes.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI
Bloor - Danforth Real Estate Ltd.
Nekustami īpašumi Toronto un apkārtnē.
E. HENISS, 1007 Bloor St. W. LE 7-2191 Mājās LE 3-4131
A. LAKSTIGALA, 690 Coxwell Av. HO 1-3536
Sevišķi izdevīga obligāciju izkārtošana. Mājās OX 4-6876

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Avenue
LE 6-0143 LE 5-4455
Nekustami īpašumi pirkšanā un uz laukiem.

APAVI - APĢERBI
V. Adītājs — LE 4-2526
drēbnieku amata meistars. 2218 DUNDAS ST. W.
Augstākās kvalitātes drēbju izvēle. Pirmklasigs darbs.

Peter's Shoes HO 3-7319
— jūsu apavu veikals
243 DANFORTH AVE.
Importēti apavi dāmām, kungiem un bērniem.
Perlona zeķes

DAŽĀDI
Alder's Esso Services HO 6-0496
1151 QUEEN ST. E.
Atlasa riepas un baterijas. Dažādi auto remonti.

Asphalt Services Ltd. RO 9-4154
702 WESTON RD.
Grīdu — sienu — griestu tailes. ★ Krāsas — tapetes — tepiķi.

Benjamin Film Laboratories Ltd. EM 3-6496
51 DUCHESS ST., TORONTO 2, ONT.
Krāsu un balti-melno filmu attīstīšana, bildes, palielinājumi un citi foto darbi ar izcilu kvalitāti. Tautiešiem atlaide

Crest Florists HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS.

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

New Era Home Appliances Ltd. OX 9-7143
2902 DANFORTH AVE. Televizijas aparāti. Stereo.
Ledusskapji, veļas mašīnas, veļasžāvētāji. Elektriskās plītis.
Lielākā mēbeļu izvēle Toronto. AUSEKLIS JANSONS.

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn. $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci,

SAV. VALSTIS:
A. Lāci, 101 Brigthtwater Court, Brooklyn 35, N.Y.
J. Lāci, 611 Argyle Rd., Brooklyn 30, N. Y.
V. Zuti, 32 Dayton St., Newark 14, N. J.
A. Libieti, 2528 W Becher St., Milwaukee 15, Wisc.
J. Ezergaili, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio.
V. Hermani - Daly, 368 Heine St., Elgin, Ill.
A. Ozoliņu, 1643 N. Orchard St., Chicago 14, Ill.
V. Miķelsonu, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo, Mich.
V. Zirniti, 138 Barklay N. E., Grand Rapids, Mich.
V. Irbi, 87 Ellwood St., New York 40, N Y.
KANADĀ:
J. Gailīti, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont.
H. Grebli, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.
J. Ligeri, 2325 Dunn St., Niagara Falls, Ont.
A. Cauku, 350 Maitland St., London, Ont.
J. Roni, 57 David St., Brampton, Ont.,
M. Kivīti, 236 First Ave., Ottawa, Ont.
ANGLIJĀ:
DVF Grmatnīcu, 72 Queensborough Terrace, London.
J. Turciņu, 64 Sholebroke Ave., Leeds.
ZVIEDRIJĀ:
DV Stokholmas nodaļu. P O. 220. Stockholm

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:
Adrese: .....
Mr., Mrs., Miss .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....
..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot).
Paraksts .....

PĒRCIET

GRĀMATAS — ŽURNĀLUS — KERAMIKU — SKAŅU PLATES — KOKA UN ĀDAS IZSTRĀDĀJUMUS — AUDUMUS.

DV GRĀMATNĪCĀ

123 HURON IELĀ, TORONTO.

SŪTIET

SAINĪŠUS SAVIEM PIEDERĪGIEM UN DRAUGIEM UZ LATVIJU caur

DV GRĀMATNĪCAS Sainīšu nodaļu.

INFORMĀCIJAI ZVANIET EM 8-0792.

SPORTS

VIEGLATLĒTI GATAVOJAS MEISTARSACĪKSTĒM

11./12. augustā Toronto Bīča laukumā risināsies gadskārtējās Ziemeļamerikas latviešu meistarsacīkstes vieglatlētikā, kas reizē ir arī ASV - Kanadas latviešu izlašu sacensības. Šīm sacensībām jau pagaŗa vēsture, taču uz laiku tās pārtrūka un sākās atkal pag. gadā Indiānapolē. Līdzšinējo spēļu bilancē vienmēr nepārspēti palikuši ASV virieši un Kanadas sievietes.

Arī šogad amerikāņi uz sacensībām sūta spēcīgu vienību. Cik zināms, ASV pārstāvēs Elmārs, Vilnis, Aina un Elga Ezeriņi, Juris Jesifers, Līga Tālberga, Dzintra Pasteniece, un vēl daudzi citi atlēti no Grand Rapidiem, Saginavas, Milvokiem, Linkolnas, Indiānapoles un arī ASV Austrumu piekrastes, kopskaitā 20—25 atlēti.

Lai cienīgi spētu pastāvēt pret spēcīgo ASV vienību, rīkotāji — Latviešu Sporta apvienība Kanadā — aicina sacensībās piedalīties visus mūsu vieglatlētus un vieglatlētes, arī tos jauniešus, kas guvuši sekmes skolu sacensībās, bet mūsu plašākās sacensībās nav piedalījušies.

Sacensību programmā, sestdien, 11. augustā, plkst. 15.00. Vīriešiem — 100, 400, 1500 m skrējieni, lode, disks ,tāllēkšana. Sievietēm — 600 m skrējiens, tāllēkšana, lode, disks.

Svētdien, 12. augustā, plkst. 10 no rīta:

Vīriešiem — 200 m, 800 m, 3000 m skrējieni, augstlēkšana, trīssolis, šķēpa mešana un 4 x 100 m stafete.

Sievietēm — 100 m skrējiens, augstlēkšana, šķēps un 4 x 60 m stafete.

Bīča laukums (Beaches Athletic Field), kur mūsu vieglatlēti cīnījusies jau 12 gadus, atrodas starp Ontario ezeru un Queen St., E., divus blokus austrumos no Woodbine Ave.

Dalībnieku reģistrēšanās laukumā sestdien, plkst. 14.30. Tuvākai informācijai rakstīt J. Ādminim, 2 North Drive, Apt. 412, Scarboro, Ont. Tālr. Oxford 9-2749.

☆

Vieglatlētikas sporta cienītājiem šī būs laba izdevība vienkopus redzēt lielāko daļu (izņemot

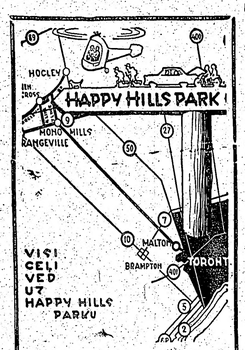

NEDĒĻAS NOGALES

ģimenēm, organizētiem izbraukumiem un nometņošanai skaistā kalnainā apvidū.

32 jūdzes no Toronto (Metro) robežas.

Zvanīt informācijai LE 4-0563.

S. VASARAJS.

A. EGLĪTIS—

RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca

Ierīko TV antenas. Atvērts līdz pl. 8 v., sestdienās līdz pl. 6 v.

IZIRĒ TV par $8,- MĒNESĪ.

161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

VALUDE

Zeltkalis A. ĶIVLENIEKS

Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.

19 Pretoria Ave., Toronto 6. Ont.

HO 3-1008.

PIEPRASIET KATALOGU.

ASV rietumu krasta) no mūsu labākajiem vieglatlētiem, kāpēc visi mīļi aicināti skatītāju un uzmudinātāju pulkā.

ŠACHS

◎ Ņujorkas štāta čempionātā šogad uzvarēja ungāru lielmeistars P. Benko ar 8½ : ½ punktiem 34 dalībnieku konkurencē.

Divkāršais štāta čempions, pašreizējais Baltiešu kluba meistars Augusts Raņķis palika zemākā vietā ar 5:4 punktiem. Spēcīgajā konkurencē torontietis A. Zuntaks ieguva 4½ : 4½ punktus, bet V. Šmits sasniedza 4 : 5 rezultātu.

◎ Oregonas valstī Ivars Dālbergs atkal lieliski cīnījās divos šacha turnīros. „Interstate" turnīrā, 44 spēlētāju konkurencē Dālbergs ar 5½ : ½ rezultātu izcīnīja pirmo vietu, bet „Pacific NW" turnīrā ar 5 : 1 punktiem ierindojās otrā vietā, pēdējā kārtā zaudējot turnīra uzvarētājam Mekkormikam.

● Šogad ASV amatieŗu meistarības turnīrā piedalījās tikai viens latvietis — V. Šmits, sasniedzot 3 : 3 rezultātu.

◎ Sietlā „Puget Sound" turnīrā, piedaloties 60 spēlētājiem, uzvarēja amerikānis Bell's ar 5½ : ½ rezultātu.Vašingtonas štāta čempions V. Segliņš ar 5 : 1 rezultātu izcīnīja otro vietu.

V. Š.

Z. UPĪTE — LABĀKAIS HAMILTONAS MĀLA BALOŽU ŠĀVĒJS

Hamiltonas latviešu mednieku un makšķernieku kluba internās māla baložu un mērķi šaušanas sacensībās kluba īpašumā „Lielupē" — Grandriveras krastā sasniegti labi rezultāti.

Individuālajā māla baložu šaušanā ceļojošo kluba balvu izcīnīja Ziedonis Upīte ar 47 trāpījumiem no iespējamiem 50. 2. vietā iepriekšējā gada meistars R. Zilgme ar 45 p., 3. v. — Z. Jakovičs ar 44 p.

Priekšā došanas šaušanā uzvarēja L. Zeltiņš, kas oficiālās sacensībās piedalījās pirmo reizi, sašaujot 23 baložus no iespējamiem 25. 2. v. — R. Mierkalns, jun., ar 23 un 3. v. — N. Ozoliņš ar 22 baložiem .

Dubultbaložu šaušanā uzvarēja iepriekšējā gada meistars R. Zilgme, atstājot 2. v. R. Mierkalnu un 3. v. E. Veldri.

Mazkalibra sacensībā „A" grupā: 1. v. — V. Krauklis 141 no 150 p., 2. v. — Ž. Lapuķis 131, 3. v. — J. Brakmanis 128 p.

„B" grupā uzvarēja N. Ozoliņš, izcīnot E. Zaķa dāvāto balvu. Jaunatnes grupā uzvarēja Mārtiņš Jakovičs, 2. v. G. Loja un 3. v. V. Loja. Sacensības vadīja R. Mierkalns ,bet uzvarētājus apbalvoja kluba pr-ks E. Šmits - Kalējs.

DV FUTBOLA VIENĪBA UZVAR

Pēc Z-Amerikas meistarsacīkstēm futbolā DV vienība izcīnīja savā līgā divas skaistas uzvaras 4:1 pret WCB un 6:0 pret Wanderer'a vienību.

Jāpiezīmē, ka pret Wanderer'u 1. spēļu kārtā DV zaudēja 4:2.

Beidzamajās spēlēs nenoliedzami progresējis Haralds Mets, kuŗš palīdzēja vienībai izcīnīt šīs uzvaras.

Nākošā spēle 7. augustā, plkst. 7 vakarā Beach laukumā.

V. Š.

UZVARĒTĀJS BEZ UZVARĀM

PIEZĪMES PAR ZIEMEĻAMERIKAS LM FUTBOLĀ.

Kā jau ziņots, Ziemeļamerikas latviešu futbola meistarsacīkstes Toronto, kas bija pulcējušas Čikagas, Ņujorkas un Toronto vienības, beidzās ar mājinieku DV vienpadsmita uzvaru, kas savā glabāšanā uz vienu gadu pārņēma izdevēja H. Rudzīša dāvāto ceļojošo balvu.

Visas trīs vienības spēlēja katra ar katru, un visas trīs spēles beidzās neizšķirti! Ļoti neparasts gadījums šādos turnīros. Tā torontieši uzvaru nodrošināja tikai, pateicoties pārākam iegūto vārtu daudzumam. Abās spēlēs Toronto DV ieguva 3 vārtus, Ņujorka 2, bet Čikaga 1; kāda arī bija vietu kārtība.

Pirmā spēlē Čikaga - Toronto viesi puslaikā bija 1:0 vadībā, torontieši panāca 1:1 izlīdzinājumu. Tāpat arī spēlē pret Ņujorku. Ņujorkiešiem ar 1:0 piederēja puslaiks, otrā puslaikā rezultāts bija pat 2:0 ,bet beigās tomēr 2:2. Abas ASV vienības spēlēja bez rezultāta — 0:0. Katrā ziņā atzīmējams fakts, ka torontiešiem visus trīs vārtus ieguva talantīgais J. Vilmanis. Abās spēlēs meistarvienība laukumā bija labāka, taču neveicās ar vārtu gūšanu. Tomēr vienību spējas visumā, kā jau to izteic spēļu rezultāti, bija līdzvērtīgas. Toronto sastāvā — Rāva, Alksnis, Ezers, Gulbis, Petmanis, Mecs, Litaunieks, Vilmanis, Bušs, Kudrašovs, Gailis, Kalniņš, Namgauds, Pavārs, Liepa, Sudmalis.

Ņujorkas vienībā vēl it atzīstami spēlēja Kārlis Ārens, cīnoties kopā ar dēliem Eriku un Alvi. Tāpat brīdi laukumā bija arī V. Celmraugs un vienībā vēl redzējām šķiņķi, Laiviņu, J. Bērziņu, Eikstrēmu, Zālīti, Blūmfeldu, Stolcu, Zariņu u. c.

Čikagiešu rindās — Legzdiņš, Tums, Pārups, Bite, O. Bērziņš, Krīgeris, Zaķis, Mežmalis, Rudelis u. c.

☆

Otrā sacensību dienā Sidrabenes futbola laukumā notika neoficiālā „valstu sacīkste" ASV - Kanada, kuŗā „amerikāņu" sastāvu veidoja abu vienību sastādītā. Viesi puslaikā bija 3:1 vadībā, bet spēles beigu rezultāts tomēr bija 5:4 mājinieku labā. Šajā spēlē, kuŗai ar interesi sekoja kupls skatītāju pulks, lieliski darbojās Harijs Gailis, viens no retajiem mūsu spēlētājiem, kam pēckaŗa posmā izdevās saistīties kādā ārzemju profesionālā vienībā. Gailis ilgus gadus sekmīgi debitēja Francijas Lens sastāvā, līdz pārcēlās uz Kanadu.

So-cīņu vadīja mūsu pašu tiesneši hamiltonieši R. Bulte un T. Ansons.

MONTREĀLĀ

◎ Ev. - lut. Sv. Pāvila draudzes Rudens svētki notiks sestdien, 18. augustā, draudzes lauku īpašumā Tērvetē. Dienas programmā paredzētas dažādas nodarbības jauniešiem, kā arī vecākai paaudzei. Vakarā būs ugunskurs, pēc tam deja uz brīvdabas dejas grīdas un telpās.

MĀCĪTĀJS, KARAVĪRS

(Pārnesums no 5. lpp.)

tēvu zemi ar milestību uz vistuvākiem cilvēkiem. Kad kritušo kaprāli pārveda uz dzimtenes kapiem, māc. Būmanis viņu apstāvēja, jo tāda bija ģimnazistu paraža, ka no Būmaņa rokām tie izlūdzās svētību savas dzīves lielajos brīžos. — Pēc kāda gada mana māte sacīja, ka tā esot bijusi skaistākā kapa runa, ko viņa dzirdējusi. „Ko tad māc. Būmanis teica?" — Neko — bija atbilde. „Kā neko?" — „Viņš uzmeta zemes noteica svētīšanas vārdus un . . . raudāja." Skolnieks un skolotājs dzīvē un kapa malā atkal bija sapratuši viens otru.

Ar šīm rindām, vecos laikus atceroties, lai māc. Būmanis ir pateicībā sveicināts!

Māc. Pāvils Ķirsons

DIENVIDAMERIKAS VĒSTURE

„LATIN AMERICA" by J. Fred Rippy, The University of Michigan Press (Kanadā — Ambassador Books Ltd.) izdevums, 569 &XX l. p., cena — $ 11.00.

Turpinot modernās pasaules vēstures darbu publicēšanu, Mičigenas universitāte izdevusi šo Dienvidamerikas vēsturi, kas aptver divdesmit jaunu republiku vēsturi, sākot ar inku, acteku un konkvistadoru laikiem līdz jautājumi.

Jānis: „Alfrēd, ko tu šodien lieto ēsmai?"

SAVIENOTĀS VALSTĪS

KALAMAZŪ

◎ Koŗa „Dziesmu Vairogs" gadskārtējā sapulcē nominācijas komisijas pr-dis P. Austriņš ziņoja, ka panākta vienošanās ar esošo koŗa valdi, ka tā tādā pat sastāvā ar mieru darboties vēl vienu gadu. Sapulce nom. kom. ziņojumu apstiprināja un ievēlēja bijušo valdi pilnā sastāvā: koŗa pr-ci Austru Sīli, vietnieci — A. Ausekli, sekretāru — J. Avotiņu, kasieri — N. Riekstiņu un biedrizni — Gintu Sīku. Sakarā ar lielo darba slodzi sapulce pieņēma arī valdes lūgumu kooptēt pienākumu veikšanai palīgus: P. Sīku — mantziņa pienākumam, S. Lilienšteinu — rakstu darbiem, un R. Mežsētu — kasiera palīgam. Pašreiz koŗī 75 dalībnieki. Mēģinājumi notiek katru sestdienu no plkst. 6.00 v. Latviešu b-bas namā. Jauni dziedātāji lūgti pieteikties pie koŗa priekšnieces vai diriģenta Arn. Kalnāja. Koŗa pasta adrese: 521 Stockbridge St., Kalamazoo, Mich.

◎ Jānis Ķeņģis beidzis Rietummičigenas universitāti, lai studijas turpinātu Wayne universitātē medicīnas fakultātē.

Atombumbas dzimšanas dienā

1962. gada 6. augustā paiet septiņpadsmit gadu kopš Sav. Valstis pasteidzināja 2. pasaules kaŗa beigas, nosviežot pirmo atombumbu virs Hirošimas. Jau kopš maija Vācija bija kapitulējusi. Drīzi pēc Hirošimas pie sienas tika piespiesta arī Japāna, jo sekoja otrs atomuzbrukums Nagasaki pilsētai. Pēdējā asu valsts bija beigusi eksistēt.

1945. gads nebija atombumbas radīšanas gads. Amerikāņu zinātnieki to sāka ilgi pirms tam. Bet 1945. gads bija izšķiršanās gads prezidentam Trūmenam — vai nu kaŗu turpināt ar ilgstošu zaudējumu sēriju kā Japānai, tā Sav. Valstīm, vai to apstādināt ar pāris pēkšņiem triecieniem ienaidniekam. Sav. Valstu prezidents izšķīrās par pēdējo. Ar to visā pasaulē iestājās atomlaikmets.

1945. gadā pasaulē bija tikai viena atomvalsts. Šodien tādas ir četras, eventuāli astoņas vai pat vairāk.

Amerikāņi bija pirmie, kas atomieroci noveda līdz kaujas ieroča gatavībai. Kopš 1945. gada 6. augusta dažāda tipa atomieročus izgatavojušas jau četras valstis, bet Sav. Valstis vēl vienmēr ir pirmās un vienīgās, kas šo superieroci pielietojušas kaŗa apstākļos.

Pēc gadiem ilgas spiegošanas un nodevības atombumbas ražošanas noslēpums beidzot nonāca arī Pad. Savienības rokās. Nenoliedzami, ka pie atomskaldīšanas noslēpuma atrisināšanas padomju zinātnieki bija nostrādājuši ilgu laiku. Bet šī noslēpuma atrisinājums bija zagts Sav. Valstīs.

1949. gada septembrī savu pirmo atomieroci izmēģināja Pad. Savienība. Tas bija periods, kad Rietumu iemidzināšanas kampaņā Maskava cīnījās par katru stundu un dienu. Tas bija laiks, kad Sav. Valstis vēl dusēja uz 2. pasaules kaŗa uzvaras laurieem un Pad. Savienība bruņojās kā nekad.

Bet, lai kā komūnisti arī cīnītos, lai cik pašnāvnieciski sabiedrotie arī būtu savā bruņošanās politikā, nepagāja ne dekāde, šoreiz bez atombumbas noslēpumu zādzībām un visniecīgākās palīdzības no Sav. Valstīm, kad 1952. g. oktobrī atompulkā iestājās Anglija. Ja agrāk atomieročus detonēja 2 valstis, tad tagad to darīja 3.

KUR IR, TUR VAIROJAS

Sabiedroto politiskās un militārās aprindās ir zināmi daži loti sāpīgi, Rietumu draudzībai kaitīgi, financiāli bezgala dārgi un vispārējai pretkomūnisma aizsardzībai sāpīgi fakti. Sav. Valstīm bija atombumba. Pēc daudz gadiem un daudz biljoniem dolaru. Bet tad, kad padomju spiegi cienāja amerikāņus ar vodku un kaviāru un zaga atomnoslēpumus, Vašingtona izdeva likumu, noliedzot atomattīstības noslēpumu izpaušanu pēdējās sabiedrotiem. Maskavas aktīvitātes rezultātā Pad. Savienība tika nosēdināta pie pilnas bļodas, kamēr Anglijai un Francijai bija jācīnās uz savu roku.

PAR DUMJĪBU JĀSAMAKSĀ

Vislielākā kļūda, kādu sabiedrotie pielaida pēc 2. pasaules kaŗa bija tā, ka kā Sav. Valstis, tā Anglija un Francija atomieroču attīstību uzsāka katra uz savu roku. — Pad. Savienībai tika dota praktiska iespēja sacensties — īpaši pēc tam, kad krievi atomskaldīšanas noslēpumus nozaga, bet Anglijai un Francijai tie bija jāatrod uz savu roku.

Kā jau sākumā minēts, Sav. Valstu pirmā atombumba eksplodēja virs Japānas 1945. gada 6. augustā. Tas bija liels izšķiršanās sprādziens, prezidentam Trūmenam zinot iespaida sekas. Tas bija liels uzvaras sprādziens, pieliekot punktu 2. pasaules kaŗa beigām. Bet tas bija arī lielas katastrofas sprādziens, paverot Padomju Savienībai nepelnīto ceļu uz Tāliem Austrumiem .

ATOMVALSTU SKAITS PIEAUG

1952. gada oktobrī, tikai mēnesi pēc pirmā angļu atomsprādziena, Sav. Valstis detonēja pirmo ūdeņraždūmbu. 1953. gada augustā, ne tik daudz zinātnisku mēģinājumu, kā ekspertu zaglu panākumu seku rezultātā pirmo ūdeņraždūmbu izmēģināja arī Pad. Savienība. 1960. gada februārī, saprātigi neievērojot dažādās sarunas atomieroču mēģinājumu pārtraukšanai, Saharas tuksnesī satricināja pirmā franču atombumba.

Pēc lietpratēju atzinuma jāsecina, ka atomieroču mēģinājumu pārtraukšanas sarunas jāpieraksta nereālai pagātnei. Tās turpināsies bezgalīgā kēžu reakcijā no valsts uz valsti.

KAD FANTASTISKAIS KĻŪST REĀLS

Sav. Valstu zinātnieki ir pārliecināti, ka četru eksistējošu atomvalstu monopols ir tikai laika jautājums. Atomattīstībai noritot normālā gaitā ,viena gada laikā atomieroči var būt jau komūnistu Ķīnai, Kanadai un Izraēlai. Pēc diviem gadiem, vēlākais trim, — Rietumvācijai, pēc četriem — Japānai. Šeit jāpiezīmē, ka Japāna, vienīgā, kas cietusi no atomieroču briesmām, nopietni domā par šādu ieroču izveidošanu. Pēc pieciem gadiem atombumba varētu būt Italijai, Indijai un Zviedrijai, un pēc 10 g. — katrai industriālizētai valstij.

ATOMARSENĀLU PĀRPLŪDUMS

Kopš pirmās atomeksplozijas Sav.Valstis saražojušas ap 40.000 dažāda veida atomieroču, Pad. Savienība apmēram pusi no tā. Tajā pašā laikā amerikāņi izmēģinājuši 230 dažāda veida atomieroču, Padomju Savienība — 110, Anglija — 22 un Francija — 5.

KANADAS BAZNICĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

5. augustā, plkst. 10 rītā dievkalpojums Sidrabenē un plkst. 3 p. p., dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā.

12. augustā, plkst. 10 rītā dievkalpojums Sidrabenē.

19. augustā, plkst. 10 rītā dievkalpojums Sidrabenē.

Sestdien, 25. augusta vakarā bērnu nometnes noslēguma dievkalpojums Sidrabenē.

26. augustā, plkst. 11 dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā.

Māc.A. Lūsis, 50 Dewson St. Toronto, Ont., tel. LE 6-2510. Sv. Jāņa draudze Toronto.

5. augustā, plkst. 11 no rīta svētbrīdis Saulainē.

12. augustā, plkst. 2 p. p. dievkalpojums Jāņa baznīcā.

19. augustā, plkst. 11 no rīta svētbrīdis Saulainē.

26. augustā, plkst. 2 p. p. dievkalpojums Jāņa baznīcā.

Iespējams, ka remontu dēļ dievkalpojumu kārtība Jāņa baznīcā augusta mēnesī būs jāgroza. Draudzes locekļi lūgti sekot dievkalpojumu ziņām laikrakstos.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd. Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

12. augustā, plkst. 12 dievkalpojums draudzes lauku īpašumā.

19. augustā, plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

26. augustā, plkst. 12 dievkalpojums draudzes lauku īpašumā.

LONDONA, ONT.

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont Tel. MU 5-5098.

26. augustā, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums.

Londonas latviešu ev. - lut draudzē. Trīsvienības lut. baznīcā. Oxford un Colborne St.

Sv. Katarines latviešu ev. - lut. draudzē. Kristus lut. baznīcā. 140 Russel Ave.

19. augustā, plkst. 3.30 p. p. dievkalpojums.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

5. augustā plkst. 2 p. p. dievkalpojums.

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze: māc. Edg. Lange. 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria 5. augustā, plkst. 11 pr. p. dievkalpojums.

12. augustā, plkst. 11 pr. p. dievkalpojums.

VANKUVERA

Māc. R. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C. tel. RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

12. augustā, plkst. 3 p. p., Kitsilano baznīcā dievkalpojums.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voltkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

5. augustā plkst. 7.00 vakarā dievkalpojums .

12. augustā plkst. 7.00 vakarā dievkalpojums .

19 .augustā, plkst. 7.00 vakarā dievkalpojums .

26. augustā plkst. 7.00 vakarā dievkalpojums .

Spredikos viesis — prāv. Dr. V. Sanders.

Māc Viesturs Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viatevr ielu stūrī.

4. augustā, plkst. 7 vak. Svētvakara dievkalpojums.

12. augustā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums draudzes lauku īpašumā Tērvetē.

18. / 19. augustā rudens svētki Tērvetē.

26. augustā, plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē sezonas slēgšanas dievkalpojums.

No š. g. 27. augusta līdz 13. septembrim draudzes mācītājs atradīsies atvaļinājumā.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1649 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skola un koŗa mācības plkst. 9.30. Visi laipni aicināti.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos plkst. 10.45 — 11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.